

**VYSOKÁ ŠKOLA EVROPSKÝCH A REGIONÁLNÍCH
STUDIÍ, Z. Ú., ČESKÉ BUDĚJOVICE**

BAKALÁŘSKÁ PRÁCE

**ASPEKTY OPRÁVNĚNÍ STRÁŽNÍKA OBECNÍ
POLICIE**

Autor práce: Josef Brada, DiS.

Studijní obor: Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě

Forma studia: Kombinovaná

Vedoucí práce: Mgr. Pavel Kleisner

Katedra: Katedra právních oborů a bezpečnostních studií

2017

Prohlašuji, že jsem bakalářskou práci vypracoval samostatně, na základě vlastních zjištění a s použitím odborné literatury a materiálů uvedených v této práci.

Souhlasím, aby práce byla uložena v knihovně Vysoké školy evropských a regionálních studií v Českých Budějovicích a zpřístupněna v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění.

.....

Děkuji vedoucímu bakalářské práce Mgr. Pavlu Kleisnerovi, za cenné rady, připomínky a metodické vedení práce. Také velice děkuji paní Gabriele Müllerové za první korekci textu.

ABSTRAKT

BRADA, J. *Aspekty oprávnění strážníka obecní policie : bakalářská práce.* České Budějovice : Vysoká škola evropských a regionálních studií, 2017. 62 s. Vedoucí bakalářské práce : Mgr. Pavel Kleisner.

Klíčová slova: obecní policie, odborné předpoklady, oprávnění strážníků, zákony, obvodní služebna.

Práce pojednává o vzniku obecní policie jako celku a shrnuje základní informace o této složce. Zabývá se také podmínkami k přijetí do pracovního poměru strážníka obecní policie a rozborem každého jednotlivého oprávnění strážníka, používaného nejen při výkonu služby.

Teoretická část je zaměřena na samotnou historii vzniku obecních policíí. Dále jsou zde rozebrány jednotlivé podmínky výběrového řízení na pozici strážníka. Poslední blok teoretické části je věnován rozboru všech oprávnění strážníka, které jsou mu dány zákonem.

Empirická část se zaměřuje na názorné přiblížení některých oprávnění strážníka formou popisu a rozboru konkrétních situačních příkladů a samotných zkušeností z výkonu služby strážníka Městské policie Plzeň. Součástí je také anonymní dotazníkové šetření pro zjištění názorů strážníků Městské policie Plzeň a policistů České republiky na to, zda by obě tyto složky stály o rozšíření některých oprávnění strážníků. Získaná data byla vyhodnocena a zpracována v grafech a k tomu odpovídajících tabulkách, ze kterých je patrné, o rozšíření kterých oprávnění by měly obě uvedené složky zájem.

ABSTRACT

BRADA, J. *Municipal Police Officer's Authority Aspects* : *bachelor thesis*.
České Budějovice : College of European and Regional Studies, 2017. 62 p. Thesis
Advisor: Mgr. Pavel Kleisner.

Key words: municipal police, qualifications, officers' authority, laws, district police department.

The thesis deals with the creation of the municipal police in general and summarizes the basic information about this agency. It also deals with the admission requirements for municipal police officers and the comprehensive analysis of the officer's authority used not only during service.

The theoretical part focuses on the actual history of the formation of municipal police. Furthermore, it discusses individual requirements for the admission of a municipal police officer. The last section of the theoretical part is dedicated to the analysis of all officer's permissions provided by law.

The empirical part focuses on introduction of certain officer's permissions by means of the description and analysis of specific situational examples and direct experience of an officer from the Plzeň municipal police with the service. The part also includes an anonymous survey on the opinion of officers of the Plzeň municipal police and Police of the Czech Republic, whether the two agencies require an extension of the officer's authority. The obtained data were evaluated and processed in charts and tables, from which it is evident that the extension of the officer's authority is desirable for both agencies.

Obsah

Úvod.....	9
TEORETICKÁ ČÁST	10
1 Cíl a metodika bakalářské práce	11
2 Historický vývoj.....	12
2.1 Vývoj bezpečnostních složek do roku 1918.....	12
2.2 Vývoj bezpečnostních složek po roce 1918	14
2.3 Obecní policie v období protektorátu (1939 – 1945)	15
2.4 Obecní policie po roce 1990.....	16
3 Základní informace o obecní policii	17
3.1 Působnost obecní policie	17
3.2 Činnost obecní policie	18
4 Podmínky k přijetí do pracovního poměru strážníka obecní policie.....	19
4.1 Bezúhonnost	19
4.2 Spolehlivost	19
4.3 Zdravotní způsobilost	20
4.4 Odborná způsobilost.....	21
5 Městská policie Plzeň.....	23
5.1 Organizační struktura Městské policie Plzeň	23
5.2 Obvodní služebny a stanice Městské policie Plzeň.....	25
5.2.1 Dopravní skupina	26
5.2.2 Stanice odtahů vozidel	26
5.2.3 Obvodní služebna Střed	26
5.2.4 Stanice územní strážní služby	27
5.2.5 Obvodní služebna Lochotín a stanice Vinice.....	27
5.2.6 Obvodní služebna Slovany.....	28
5.2.7 Obvodní služebna Doubravka	28
5.2.8 Obvodní služebna Skvrňany	28

5.2.9	Obvodní služebna Bory	29
5.3	Pořádková jednotka Městské policie Plzeň	30
6	Oprávnění strážníka	32
6.1	Oprávnění požadovat vysvětlení	32
6.2	Oprávnění vyžadovat poskytnutí údajů z informačních systémů.....	33
6.3	Oprávnění požadovat prokázání totožnosti	33
6.4	Oprávnění strážníka požadovat po osobě pomoc	34
6.5	Oprávnění předvést osobu	34
6.6	Oprávnění odebrat zbraň	34
6.7	Oprávnění zakázat vstup na určená místa	35
6.8	Oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor.....	35
6.9	Oprávnění odejmout věc	36
6.10	Oprávnění k použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla ..	36
6.11	Oprávnění k odvozu osoby do zdravotnického zařízení.....	37
6.12	Oprávnění ke vstupu do živnostenských provozoven, heren a kasín	37
6.13	Oprávnění použití donucovacích prostředků	38
6.13.1	Oprávnění použití pout.....	39
6.13.2	Oprávnění použití psa	39
6.13.3	Oprávnění použití služební zbraně.....	40
6.13.4	Povinnosti strážníka po použití donucovacích prostředků, psa a služební zbraně.....	41
	EMPIRICKÁ ČÁST	43
7	Situační příklady	44
7.1	Situační příklad číslo 1	44
7.2	Situační příklad číslo 2	48
7.3	Situační příklad číslo 3	52
	Závěr	56
	Seznam použitých zdrojů	57

Seznam zkratek	59
Seznam tabulek a grafů	60
PŘÍLOHOVÁ ČÁST	61
Přílohy	62

Úvod

Téma mé bakalářské práce „Aspekty oprávnění strážníka obecní policie“ jsem si zvolil, protože jsem pracoval jako strážník Městské policie Plzeň, na obvodní služebně Bory. Vliv na výběr tématu mělo i to, že jsem v tomto zaměstnání využíval řadu zákonů i vyhlášek a také spolupráci s Policií České republiky (dále jen Policie ČR), u které pracuji od února roku 2017. Cílem mé bakalářské práce je zprostředkovat laické veřejnosti stěžejní oprávnění strážníka obecní policie při výkonu služby.

Většina lidí má malé či vůbec žádné povědomí o těchto oprávněních. Mnoho lidí chápe práci strážníka spíše negativně a celkově považují obecní policii za složku represivní (samozřejmě i represe je nedílnou součástí její práce). Ale práce strážníka není jen pokutovat, nasazovat „botičky“ a odtahovat lidem automobily. Náplní práce je mimo jiné také pomoci Policii ČR v plnění úkolů zajištění bezpečnosti a veřejného pořádku v katastru obce, pomoci starším lidem v rámci „Tísňové linky seniorů“ a ochrana objektů ve vlastnictví města či obce napojených na Pult centralizované ochrany („PCO“). Důležitá je i spolupráce se státními i nestátními orgány, ale především s orgány obce.

TEORETICKÁ ČÁST

1 Cíl a metodika bakalářské práce

Cílem empirické části je popis a rozbor tří situačních příkladů. Všechny situační příklady jsou z výkonu služby, podobnost se skutečností může být pouze náhodná.

Součástí každého jednotlivého rozboru je také porovnání oprávnění strážníka a policisty, kdy strážník může vzniklou situaci na místě buď pouze započít, nebo vyřešit sám a kdy musí dořešení postoupit příslušnému správnímu orgánu nebo právě Policii ČR.

První situační příklad je zaměřen na popis jednání hlídky obecní policie, kdy po zastavení motorového vozidla bylo u řidiče zjištěno požití alkoholu před jízdou.

Ve druhém situačním příkladu se zabývám spoluprací s Policií ČR při převozu a při předvedení hledané osoby na obvodní oddělení Policie ČR v daném okrsku.

Třetí situační příklad popisuje měření rychlosti a projetí vozidla světelnou křižovatkou na červený signál „STŮJ“. U řidiče motorového vozidla je také zjištěno, že nikdy nevlastnil řidičský průkaz.

Pro empirickou část své práce jsem zvolil metodu, která se mi zdála s přihlédnutím k tématu a výběru respondentů nejvhodnější. Touto metodou je anonymní dotazník. Jde o písemnou formu rozhovoru, při které respondenti odpovídali na otázky podle svého uvážení.

Otázky v dotazníku byly uzavřené, kdy si respondent vybíral pouze jednu z nabízených možností odpovědi.

Touto metodou jsem zjišťoval, zda by strážníci chtěli rozšířit svá zákonná oprávnění a také zda by policisté ČR uvítali rozšíření některých oprávnění strážníků.

Dotazníky jsem rozdál na obvodních služebnách Městské policie Plzeň (zkráceně MP Plzeň) a obvodních odděleních Policie ČR v Plzni. Zpět jsem od strážníků MP Plzeň získal 53 vyplněných dotazníků. Od policistů ČR jsem obdržel 58 vyplněných dotazníků.

Získaná data byla vyhodnocena a zpracována v grafech a k tomu odpovídajících tabulkách, ze kterých je patrné, o rozšíření kterých oprávnění by měly obě uvedené složky zájem.

2 Historický vývoj

„Specifickou oblast činnosti policejních složek představují komunální policejní sbory, které jsou jedním z tradičních institutů naší policejní historie. Dějiny komunálních policejních sborů jsou nedílnou součástí našich národních dějin. Počátky vzniku tohoto článku policejního aparátu u nás sahají do středověku a úzce souvisejí s historií vývoje našich měst a obcí.“¹

2.1 Vývoj bezpečnostních složek do roku 1918

Počátky české historie policie a četnictva lze datovat do počátku 16. století, kdy za vlády Habsburků vznikl Česko - Uherský stát. Do první poloviny 17. století nebylo rozvoji policie ani četnictva příliš přáno, jelikož v tomto období bylo hodně válek, včetně války třicetileté. Po této válce se ve Vídni začaly nově formovat bezpečnostní složky. Tento systém se postupně rozšiřoval po celé monarchii.

Významným policejním úředníkem byl rychtář, který byl zeměpánem pověřen stíháním zločinců, péčí o zachování pokoje a bezpečnosti ve městě a vykonáváním nálezů městské rady. Mezi jeho další povinnosti patřilo zamezit výtržnostem, rvačkám, udržovat pořádek a zabráňovat krádežím. Plnil také funkci cizinecké policie. S udržováním pořádku a bezpečnosti v nočních hodinách mu pomáhali ponocní.

V období od 16. do 18. století se velká pozornost věnovala žebrání. Policejní opatření v této problematice byla řešena městským právem z roku 1579, které opravňovalo konšele k čištění města od povalečů a zahalečů. Trestem bylo vězení, vyhnání z města a v krajním případě také poprava.

Roku 1650 byla vídeňským magistrátem zřízena významná složka Rumorwache (v překladu stráž proti výtržnostem). Vedle Rumorwache existovala také její podpůrná složka, tzv. denní a noční stráž (Tag- und Nacht-Wache).

Roku 1754 zřídila císařovna Marie Terezie ve Vídni úřad policejních komisařů, který byl roku 1772 císařem Josefem II. pozměněn na policejní ředitelství. Pověření k provedení této reformy dostal dolnorakouský místodržitel hrabě Perggen.

Od roku 1782 se policie dělila na policii „vyšší“ (tajná policie nově řízena policejním ředitelem) a „nižší“ (uniformovaná, podléhající městskému hejtmanovi).

¹ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny obecních policií I.* Praha, 2004, s. 5.

Podle tohoto vzoru byla roku 1784 zřízena další policejní ředitelství, od roku 1785 také v Praze, Brně a Bratislavě. V ostatních městech a na venkově příslušel výkon bezpečnostní služby vrchnosti a městským obcím.

V letech 1790 až 1848 se výrazně rozvinula činnost tajné policie. Začíná se klást požadavek na vzdělání policejních úředníků, především v oblasti práva. Až do roku 1804 stál v čele policie hrabě Pergen. Vzhledem k jeho zasazení a činnosti je považován za zakladatele jednotného policejního systému.

V období let 1848 až 1867 vznikala ministerstva (zahraničí, financí, války, vnitra a spravedlnosti). Právě od roku 1848 spadala policie pod Ministerstvo vnitra. Byl také obnoven Nejvyšší policejní úřad, jehož velitel se účastnil zasedání vlády a pod jeho pravomoc spadala veškerá policie a část záležitostí četnictva.

Od roku 1850 vznikala okresní hejtmanství v čele s hejtmany. Po roce 1868 byla rozšířena jejich územní pravomoc. V kompetenci hejtmanství bylo především udržování veřejného pořádku, bezpečnosti a klidu v jejich územní působnosti. K těmto účelům bylo k dispozici četnictvo a ostatní bezpečnostní sbory.

„První úprava obecního zřízení pochází z roku 1849. Vycházela ze zásady, že „základem svobodného státu je svobodná obec“. Pravomoc obce byla přirozená (vše, co se týkalo zájmů obce a mohlo být provedeno v jejich hranicích) a přenesená (veřejné věci, přikázané obci státem). Správu v obci vykonával obecní výbor a obecní představenstvo, složené ze starosty (purkmistra) a obecních radních.“²

Změny nastaly vydáním obecního zřízení roku 1864, kterým byl výkon bezpečnostní služby uložen obcím. V samostatné působnosti zajišťovaly obce výkon funkce např. bezpečnosti osob, potravní, mravnostní, zdravotní, požární a stavební policie. K výkonu funkce mohl výbor obce vydávat různá nařízení a řády. V současné době jsou některé tyto funkce totožné, jelikož obec vydává vyhlášky a nařízení.

Do roku 1866 policie spadala pod armádu, policisté podléhali jurisdikci vojenských soudů a v případě invalidity jim náleželo vojenské zabezpečení. Po prohrané válce s Pruskem roku 1866 se projeví nevýhody Vojenského policejního strážního sboru (tento název byl zaveden roku 1791).

„Tehdy státní bezpečnostní složky vyklízely spolu s armádou území před postupující pruskou armádou a v daném prostoru pak hrozilo bezpečnostní vakuum (až do příchodu okupační armády). To vedlo místní správy (magistráty apod.)

² MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva I. Habsburská monarchie (1526 – 1918)*. Praha, 1997, s. 42.

*k vytváření provizorních městských policií, které pak byly užívány i pruskou okupační správou a někde byly zakonzervovány i po válce.*³

V polovině 19. století se v tehdejším Rakouském císařství a jeho bezpečnostním systému objevuje nový prvek - četnictvo. Jeho historie sice sahá už do dob napoleonských válek, ale tehdy v českých zemích ještě nebylo. Do rakouských bezpečnostních složek se první četníci dostali z italské armády. Četnický pluk v Lombardsku vytvářel v rakouské armádě specifickou složku zaměřenou na výkon bezpečnostní služby v daném regionu. V Čechách, na Moravě a ve Slezsku se první četníci objevili na základě nařízení Františka Josefa I., který požadoval jejich rozšíření po celé své říši.

*„Organizace četnického sboru byla v každé zemi tvořena zemským velitelstvím četnictva zabezpečujícím vojenské, ekonomické a administrativní záležitosti, a to bylo dále členěno do četnických oddělení zahrnujících několik okresních četnických velitelství v sídlech okresních hejtmanství a řídicích jednotlivé četnické stanice v politickém okrese.*⁴

Spolupráce četnictva a místních policií byla stanovena tak, že četnictvo mělo být pouze nápomocno obcím a na záležitosti místní policie pouze dohlížet. Prioritou obcí měl být výkon místní policie. Zákrok četníka byl oprávněn, pokud byl vyzbrojen a vyzbrojen dle předpisu. Za tmy bylo doporučeno zvolat „zde četník“. Při zahájení zákroku se užívala formulace „jménem zákona“. V tomto případě bylo povinností každého, i vojenských osob, četníka uposlechnout.

Od 70. let 19. století docházelo k výrazným změnám, které se uplatňovaly v praxi dalších osmdesát let. V terénu vykonávalo službu četnictvo, ve městech policie (ta byla uniformovaná a neuniformovaná). Dále se policie dělila na policii státní a městskou, přičemž u uniformované složky převažovala složka městské (obecní) policie. V českých zemích byla jedinou státní uniformovanou policií ta v Praze.

2.2 Vývoj bezpečnostních složek po roce 1918

„V říjnu 1918 dochází k vytvoření samostatného čs. státu a následně k recepci právního řádu a k převzetí stávajícího právního systému včetně rakouské organizace státních policejních úřadů, četnictva a komunální policie. Četnictvo a státní policejní

³ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny obecních policií I.* Praha, 2004, s. 28.

⁴ DLOUHÝ, M. *Století četnické kriminalistiky.* Cheb, 2014, s. 19.

*úřady byly zřizovány a financovány státem. Komunální policie pak mohla být zřizována jednotlivými obcemi, přičemž náklady na její činnost byly hrazeny z rozpočtu té které obce.*⁵

Každá obecní policie měla svá specifika, protože obce měly možnost vydávat v mezích zákonů nařízení týkající se místní policie, respektive místního pořádku. Tato nařízení měla formu policejních řádů.

Zvláštní část policejního řádu pojednávala o výkonu jednotlivých odborů místní policie. Jednalo se např. o ochranu majetku a bezpečnosti osob, o zákaz žebrání dům od domu i na veřejných místech pod pohrůžkou trestu, o zákaz povykování na veřejných ulicích, zvláště v noci. Na úseku dopravní policie byl vysloven zákaz rychlé jízdy. Pozornost byla věnována také zdravotní policii. Příkazy pro stavební policii byly zahrnuty ve stavebním řádu. Velmi podrobně se řád zabýval výkonem mravnostní policie (např. hostince měly stanovenou zavírací dobu na dvanáctou hodinu noční, zákaz podávání všech alkoholických nápojů do šestnácti let věku).

Přijímání k obecní policii bylo prováděno veřejným konkurzem. Po přijetí složil strážník slib do rukou starosty a byl ustanoven prozatímním strážníkem. Výcvik strážníka probíhal jak teoreticky, tak prakticky. Po uplynutí jednoho roku měl strážník povinnost podrobit se zkoušce před zkušební komisí. Pokud u zkoušky uspěl, stal se pomocným strážníkem. Ustanoven trvale byl strážník po uplynutí dalších čtyř let výborné bezproblémové služby.

Povinnosti strážníků byly stanoveny v policejním řádu. Výkon služby byl zajišťován hlídkami, které měly vždy určeno stanoviště nebo předepsanu pochůzku. Strážník se musel vždy seznámit se všemi zákonnými předpisy vztahujícími se k výkonu služby (např. policejním řádem, s předpisy a nařízeními městské rady a zastupitelstva).

Od roku 1936 mohli strážníci na základě vládního nařízení vybírat pokuty sami v tzv. blokovém řízení.

2.3 Obecní policie v období protektorátu (1939 – 1945)

„Obecní policie v prvních letech protektorátu fungovala na obdobných principech jako v předchozím období.“⁶

⁵ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny obecních policií I.* Praha, 2004, s. 85.

Ve zvláštních případech mohly politické a vládní policejní úřady přibírat pro výkon služby i obecní strážníky.

Komunální obecní sbory se od roku 1942 označovaly jako obecní výkonná policie. Členila se na stráž uniformovanou a neuniformovanou. Povinností obce s více než deseti tisíci obyvateli bylo zřídit obě složky, obce s více než pěti tisíci měly za povinnost zřídit složku uniformovanou. Obecní výkonná policie se podřizovala Ministerstvu vnitra, politickým úřadům a také obecnímu starostovi (byla tedy trojí). Příslušníci obecní výkonné policie byli zaměstnanci obce. Na konci roku 1942 došlo ke zrušení povinnosti pro obce s počtem obyvatel nad pět tisíc zřizovat obecní policii.

Jak již bylo uvedeno, dělila se obecní výkonná policie na stráž uniformovanou a neuniformovanou, tzv. policejní agenty. V čele uniformovaného sboru stál velitel (úředník stráže), který byl podřízen správci policejního úřadu (policejní komisař) a ten pak starostovi obce. Příslušníci stráže měli za povinnost absolvovat teoretický výcvik, praktický výcvik a složení zkoušky.

Zánik obecních policií prakticky přinesl rok 1945, kdy došlo k vytvoření jednotného Sboru národní bezpečnosti.

2.4 Obecní policie po roce 1990

K oživení obecní policie opět došlo až po roce 1990.

„Předlohou pro legislativní úpravu postavení a činnosti obecních policií se stal zákon č. 283/1991 Sb., o Policii ČR, přičemž přijatý zákon představoval v podstatě jeho zúženou kopii. Užší rámec korespondoval s užším rozsahem věcné působnosti (úkolů), kterými byly obecní policie pověřeny a tomu pak odpovídal i užší rozsah zákonných oprávnění svěřených strážníkům.“⁷

Zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, byl přijat dne 6. prosince 1991 s platností od ledna 1992. Obecní policie ale mohly zahájit svou činnost až po vydání vyhlášky Ministerstva vnitra ČR č. 129 ze dne 3. 4. 1992, týkající se odborné způsobilosti strážníků.

⁶ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny obecních policií I.* Praha, 2004, s. 85.

⁷ MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny obecních policií I.* Praha, 2004, s. 95.

3 Základní informace o obecní policii

Obecní policie je orgánem obce, zabezpečuje místní záležitosti veřejného pořádku v rámci působnosti obce a plní další úkoly, pokud tak stanoví její nebo zvláštní zákon. Na základě zákona může také jí svěřené úkoly plnit i na území jiné obce.⁸

Postavení obecní policie vymezuje zákon č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Obecní policii zřizuje a zrušuje zastupitelstvo obce obecně závaznou vyhláškou. V obci, která je městem, statutárním městem a v hlavním městě Praze, se obecní policie označuje jako městská policie.

Obecní policie se dále řídí také řadou prováděcích vyhlášek Ministerstva vnitra ČR a dalšími souvisejícími zákony (např. zákon č. 119/2002 Sb., o zbraních a střelivu, ve znění pozdějších předpisů, vyhláška Ministerstva vnitra č. 444/2008 Sb., o zdravotní způsobilosti uchazeče o zaměstnání strážníka, čekatele a strážníka obecní policie, atd.).

3.1 Působnost obecní policie

Působnost obecní policie je na katastrálním území obce, pokud není veřejnoprávní smlouvou rozšířena. Působení obecní policie může být také rozšířeno na žádost starosty obce, na jejímž území je vyhlášen krizový stav. O tomto starosta obce předem informuje hejtmana kraje, ve kterém se obec nachází. Obec, která obecní policii nezřídila, vydá strážníkovi písemné zmocnění, kterým prokazuje oprávněnost výkonu pravomoci na jejím území dle podmínek veřejnoprávní smlouvy.

Obecní policii řídí starosta. Pokud tomu tak není, určí obec jiného člena zastupitelstva, kterého řízením pověří. Zastupitelstvo obce může pověřit plněním některých úkolů při řízení obecní policie určeného strážníka, který je pak zpravidla označován jako velitel obecní policie.

Při plnění svých úkolů spolupracuje obecní policie s Policií ČR.

Působnost obecní policie vykonávají strážníci, kteří jsou v pracovním poměru k obci.

Každý občan má právo obracet se na strážníka obecní policie se žádostí o pomoc a strážníci jsou povinni v rozsahu svých úkolů požadovanou pomoc poskytnout.

⁸ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 1.

3.2 Činnost obecní policie

Obecní policie při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku a plnění dalších úkolů dle zákona č. 553/1991 Sb.:

- a) *„přispívá k ochraně a bezpečnosti osob a majetku,*
- b) *dohlíží na dodržování pravidel občanského soužití,*
- c) *dohlíží na dodržování obecně závazných vyhlášek a nařízení obce,*
- d) *se podílí v rozsahu stanoveném tímto nebo zvláštním zákonem na dohledu na bezpečnost a plynulost silničního provozu na pozemních komunikacích,*
- e) *se podílí na dodržování právních předpisů o ochraně veřejného pořádku a v rozsahu svých povinností a oprávnění stanovených tímto nebo zvláštním zákonem činí opatření k jeho obnovení,*
- f) *se podílí na prevenci kriminality v obci,*
- g) *provádí dohled nad dodržováním čistoty na veřejných prostranstvích v obci,*
- h) *odhaluje přestupky a jiné správní delikty, jejichž projednávání je v působnosti obce,*
- i) *poskytuje za účelem zpracování statistických údajů Ministerstvu vnitra na požádání údaje o obecní policii.“⁹*

Pro výkon své činnosti využívá obecní policie také další zákony jako např. zákon č. 200/1991 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, nebo vyhlášky vydané obcí, na jejímž katastrálním území má obecní policie svoji působnost (např. vyhláška, která pojednává o volném pobíhání psů na území obce).

⁹ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 2.

4 Podmínky k přijetí do pracovního poměru strážníka obecní policie

Odborné předpoklady strážníků jsou blíže stanoveny vyhláškou Ministerstva vnitra č. 418/2008, v níž je také určen způsob zjišťování způsobilosti uchazečů. Tato vyhláška je platná pro všechny obecní policie v České republice. Neupravuje však jen podmínky výběrového řízení na pozici strážníka, nýbrž také například požadavky na stejnokroj, označení služebních vozidel, náležitosti služebního odznaku a tak podobně.

Každý jednotlivý požadavek na to, kdo se může stát strážníkem, má v zákoně č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, svůj vlastní paragraf. V těchto paragrafech jsou přesně definovány podmínky pro přijetí, které musejí být uchazečem bezpodmínečně splněny.

4.1 Bezúhonnost

Aby mohl být občan přijat do pracovního poměru strážníka obecní policie, musí být bezúhonný. Za tohoto se nepovažuje například ten, kdo byl v posledních pěti letech pravomocně odsouzen nebo stíhán za trestný čin (např. majetková trestná činnost).

Bezúhonnost uchazeče se prokazuje výpisem z rejstříku trestů, který nesmí být starší déle než tři měsíce. Pokud by bylo zahájeno vůči uchazeči trestní stíhání, je povinen toto písemně oznámit do patnácti dnů zaměstnavateli.¹⁰

4.2 Spolehlivost

„Spolehlivým pro účely tohoto zákona není ten, kdo byl v posledních 3 letech opakovaně pravomocně uznán vinným z přestupku nebo jednání, které má znaky přestupku,

- a) na úseku ochrany před alkoholismem a jinými toxikomániemi,*
- b) na úseku obrany České republiky,*

¹⁰ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 4a.

- c) *proti veřejnému pořádku,*
- d) *proti občanskému soužití,*
- e) *proti majetku,*
- f) *na úseku zemědělství, myslivosti a rybářství spáchaný tím, že úmyslně neoprávněně zasáhl do výkonu práva myslivosti nebo do výkonu rybářského práva anebo úmyslně lovil zvěř nebo chytal ryby v době hájení,*
- g) *na úseku všeobecné vnitřní správy spáchaný tím, že porušil povinnost nebo nedodržel zákaz stanovený právními předpisy na úseku zbraní a střeliva podle zvláštního právního předpisu,*
nebo
- h) *podle § 28 odst. 1 nebo 2,*

jestliže jeho jednání, kterým přestupek spáchal, je v rozporu s posláním strážníka podle tohoto zákona.“¹¹

Ten, kdo byl v posledních třech letech opakovaně pravomocně uznán vinným z přestupku, není spolehlivým, jestliže jeho jednání, kterým přestupek spáchal, nebo které má znaky přestupku, je v rozporu s posláním strážníka podle zákona o obecní policii. Spolehlivým není ani ten, kdo u přijímacího řízení uvede do čestného prohlášení nesprávné nebo lživé údaje. Svou spolehlivost prokazuje uchazeč čestným prohlášením, které nesmí být starší tří měsíců. Obec je oprávněna vyžádat si k ověření pravdivosti tohoto čestného prohlášení opis z evidence přestupků vedené Rejstříkem trestů. Je-li uchazeč pravomocně uznán vinným ze spáchání vyjmenovaných přestupků v rozporu s posláním strážníka, má povinnost toto písemně oznámit do patnácti dnů zaměstnavateli.¹²

4.3 Zdravotní způsobilost

Zdravotní způsobilost posuzuje smluvně sjednané zdravotnické středisko na základě uzavřené smlouvy s pověřeným zástupcem obce. Ve vyhlášce Ministerstva

¹¹ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 4b.

¹² ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 4b.

vnitřa ČR je uveden seznam nemocí a stavů, které nejsou slučitelné s výkonem zaměstnání strážníka.¹³

Každá obec, jež má zřizenu obecní policii, si může sama určit, jaké úkony nad rámec požadovaných vyhláškou, má zdravotnické středisko při posouzení zdravotního stavu uchazeče vyšetřit.

Mezi úkony k posouzení zdravotního stavu patří např. vyšetření krve, moči, zraku, sluchu, celkové motoriky atd.

Součástí výběrového řízení k obecní policii je také psychologické vyšetření, které provádí zpravidla smluvní psycholog.

Posuzuje se však i fyzická zdatnost uchazeče na základě předem stanovených cviků. Fyzické testy jsou vyhodnocovány bodovým systémem.

I v tomto případě platí, že každá obec jako zřizovatel obecní policie, si může sama určit rozsah a bodování fyzických testů.

4.4 Odborná způsobilost

Při posuzování odborné způsobilosti se už nejedná o uchazeče, nýbrž již o čekatele nebo strážníka.

Odbornou způsobilost ověřuje komise Ministerstva vnitra formou zkoušky, která je rozdělena do dvou částí. Část písemná je tvořena testem. Ověřují se jím znalosti právní úpravy. Ústní část tvoří pohovor, jímž se ověřují teoretické znalosti a schopnost aplikace modelové situace do praxe. Aby byla zkouška úspěšná, musí čekatel nebo strážník splnit obě části. V opačném případě zašle Ministerstvo vnitra obci písemný protokol o neúspěšné zkoušce. Není-li zkouška úspěšně složena ani při druhém opakování, další termín je stanoven nejdříve po uplynutí dvanácti měsíců. Po tuto dobu musí čekatel nebo strážník vykonávat jinou práci, na kterou ho obec přeřadí.

Ministerstvo vnitra vydá strážníkovi po úspěšném složení zkoušky osvědčení, které je platné po dobu tří let.

Přihlášku za čekatele nebo strážníka podává obec a ta je také povinna zajistit školení v akreditovaném školicím středisku před každou zkouškou. Náklady spojené s provedením zkoušky hradí obec.

¹³ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 4c.

Obec je také povinna zabezpečit výcvik k používání služební zbraně a donucovacích prostředků.

V případě, že obec u svého strážníka shledá podezření, že není odborně způsobilý, může jej kdykoli poslat před zkušební komisi Ministerstva vnitra k přezkoumání jeho odborných předpokladů. K vyslání strážníka k přezkoumání před komisi musí mít obec pádný důvod (např. v případě, kdy strážníkův nadřízený bude mít opakované podezření na jeho neznalost zákonů, se kterými pracuje).¹⁴

¹⁴ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 4d.

5 Městská policie Plzeň

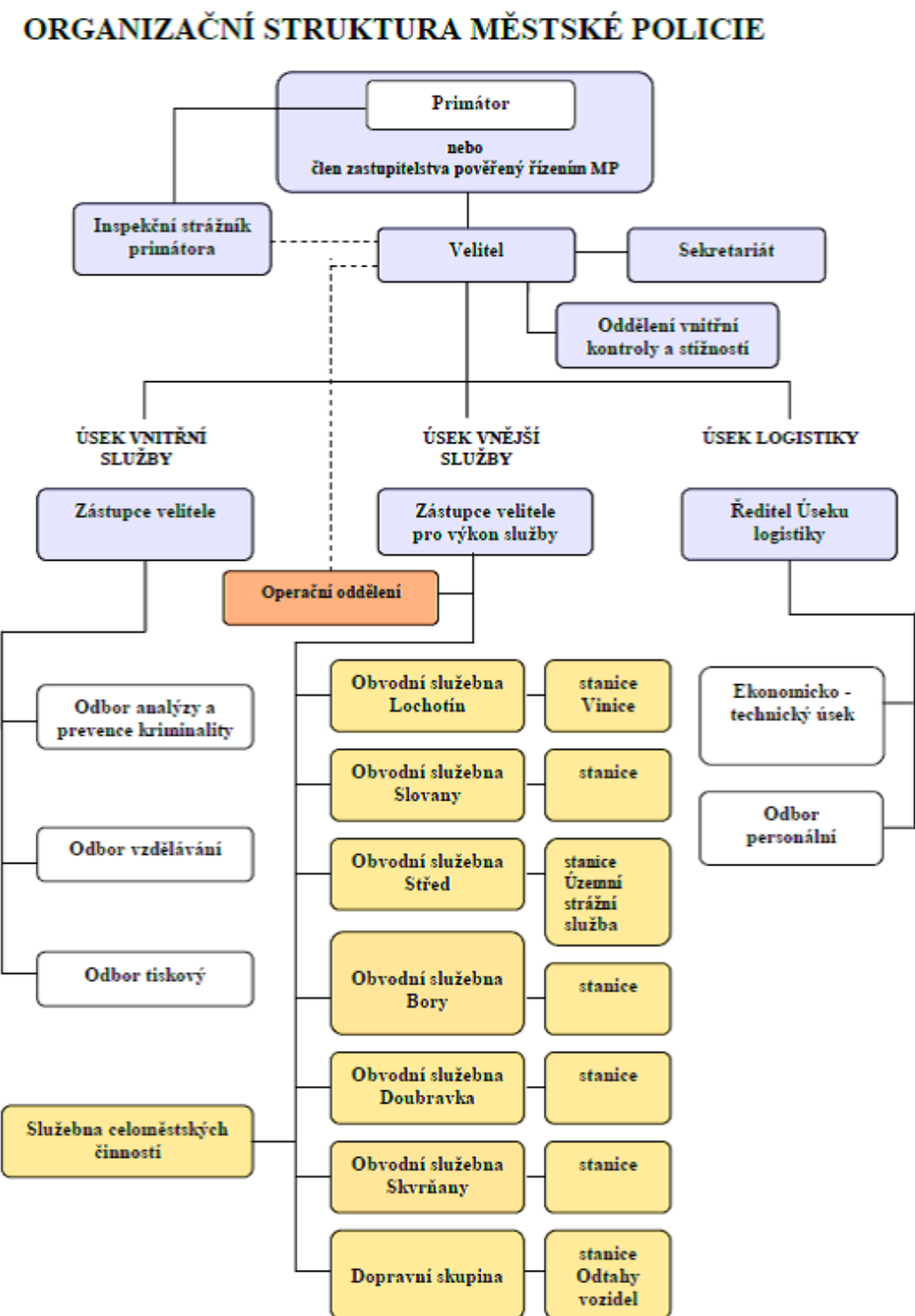
Městská policie Plzeň byla v souladu se zákonem č. 553/1991 Sb., o obecní policii, zřízena dne 8. 5. 1992, kdy vešla v účinnost vyhláška zastupitelstva města Plzně č. 15/1992. Téhož roku složili první strážníci slavnostní slib.

5.1 Organizační struktura Městské policie Plzeň

Městská policie Plzeň je orgánem obce, podléhající přímo primátorovi města Plzně, který ji řídí. Nejvyšším článkem je velitelství, v jehož čele stojí velitel Městské policie v Plzni, kterého pověřuje zastupitelstvo. Velitelství je rozděleno např. na odbor analýzy a prevence kriminality, oddělení vnitřní kontroly a stížností, odbor tiskový, ekonomicko-technický úsek, odbor personální, odbor vzdělávání. Speciálně zaměřeným oddělením je oddělení operační. Toto oddělení přijímá oznámení od občanů na tísňové lince městské policie „156“, koordinuje činnosti hlídek jednotlivých obvodních služeben a dále sleduje prostřednictvím městského kamerového systému bezpečnost obyvatel nejen v problematických částech města Plzně.

Vlastní výkon služby zajišťuje a provádí celkem 7 obvodních služeben, z toho 3 obvodní služebny mají ještě své samostatné stanice a ostatní 4 stanice jsou sloučené s příslušnými obvodními služebnami.

Obrázek č. 1: Organizační struktura Městské policie Plzeň

¹⁵ KRAUSOVÁ, D., BERÁNEK, P. *Almanach Městské policie Plzeň [interní dokumentace]*. Plzeň, 2012, Městská policie Plzeň.

5.2 Obvodní služebny a stanice Městské policie Plzeň

Služebny Městské policie Plzeň pokrývají celkem 10 územních celků v katastrálním území města Plzně. Nejdůležitějšími činnostmi a úkoly jsou dohled nad dodržováním veřejného pořádku, vyhlášek a nařízení města Plzně. Mezi další činnosti patří řešení nejen dopravních přestupků, ale také rušení nočního klidu, narůstajícího počtu přestupků způsobených bezdomovci či jinými sociálně nepřizpůsobivými osobami (např. přestupky proti majetku) a řešení podávání alkoholu mladistvým. Samozřejmostí je řešení stížností a oznámení od občanů, oznamování autovraků, neoprávněných vylepování plakátů, černých skládek a pomoc Policii ČR při nahlášení hrozby bombou.

Hraje-li při přestupcích hlavní roli alkohol, respektive jiné omamné nebo psychotropní návykové látky, jsou pachatelé těchto přestupků převáženi speciálně upraveným vozem Městské policie na protialkoholní záchytnou stanici („PAZS“) v Plzni k nezbytné detoxikaci odvíjející se od požitého množství alkoholu či jiné omamné nebo psychotropní návykové látky. Zpravidla trvá tento pobyt 8 hodin. Po příjezdu na protialkoholní záchytnou stanici je převážená osoba vyšetřena službu konajícím lékařem, který určí, zda je osoba schopna detoxikace nebo je nutný pobyt v jiném zdravotnickém zařízení.

V souladu se vzájemnou dohodou velitele Městské policie a starosty jednotlivých okrajových obvodů města Plzně má každý tento obvod přidělen stálého strážníka, tzv. okrskáře, jenž danou oblast zná nejlépe. Tato spolupráce se velice osvědčila, jelikož občané žijící v těchto okrajových částech města činnost okrskářů kvitují, cení si jejich vstřícného přístupu při řešení problémů, které je v jejich obvodech nejvíce trápí, a proto se na ně s důvěrou obracejí.

K vytváření a správě elektronických informací o jednotlivých událostech využívá Městská policie Plzeň s platností od 1. 1. 2015 nový informační systém MP Manager. Dříve byla tato evidence vedena prostřednictvím systému zvaného Informační systém města Plzně („ISMP“). Data do nového informačního systému zadávají sami strážníci přímo z výkonu služby. V systému MP Manager jsou zaznamenány také pokutové bloky konkrétního strážníka a každý tento strážník si zde může najít informace o evidenci obyvatel, se kterou je systém propojen. Strážník může také v systému vyhledat i to, jaké věci si lze vyzvednout ve výstrojním skladu, který

je stejně jako u Policie ČR veden bodovým systémem (závislým na době výkonu služby). Správcem systému je Správa informačních technologií města Plzně.¹⁶

5.2.1 Dopravní skupina

Dopravní skupina Městské policie Plzeň sídlí v centru města. Strážníci z této skupiny se věnují především dopravním přestupkům, které jsou páchány z převážné části v širším centru města. Strážníci se účastní většiny opatření při různých kulturních a společenských akcích konajících se v centru města, jako jsou např. koncerty, fotbalová a hokejová utkání, kulturní akce, demonstrace a jiné mimořádné události.

Dopravní skupina disponuje dvěma vozidly upravenými pro převoz technických prostředků k zabránění odjezdu vozidla („TPZOV“, známé také jako „botička“). O nasazení „botičky“ rozhoduje vždy strážník.¹⁷

5.2.2 Stanice odtahů vozidel

Ve spolupráci se Správou veřejného statku města Plzně byl roku 2003 zahájen provoz dvou odtahových vozidel. Posádkou každého z nich je strážník Městské policie Plzeň a technik zaměstnaný u Správy veřejného statku města Plzně, který je řidičem a zároveň obsluhou odtahového vozidla.

5.2.3 Obvodní služebna Střed

Výkon služby je směřován především do blízkosti klubů a restaurací, kde v nočních hodinách dochází k rušení nočního klidu. Strážníci se také zaměřují na prevenci pouliční kriminality v místech, kde zpravidla bývá nejvyšší nárůst trestné činnosti (např. pravidelně konané trhy v centru města). Hlavní náplní strážníků

¹⁶ KRAUSOVÁ, D., BERÁNEK, P. *Almanach Městské policie Plzeň [interní dokumentace]*. Plzeň, 2012, Městská policie Plzeň.

¹⁷ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 17a.

na obvodní služebně Střed je zabezpečení místních záležitostí veřejného pořádku a to v širším centru města.

„Služebna Střed má jako jediná z obvodů ve městě k dispozici od června 2015 specializovanou hlídku, strážníky - psovody s pěti služebními psy s potřebnými zkouškami pro výkon služební činnosti. Skupina kynologie se nemalou měrou podílí na zabezpečení veřejného pořádku na celém území města Plzně, odhalování pouliční delikvence, řešení přestupků a odhalování jiných správních deliktů, zajištění ochrany a bezpečnosti osob a majetku, prevenci kriminality, prezentaci a propagaci MP Plzeň.“¹⁸

5.2.4 Stanice územní strážní služby

Stanice územní strážní služby sídlí v centru města. Výkon služby zde zajišťují strážníci okrskáři na určeném území.

„Stanice se specializuje zejména na kontrolování pohybu osob a chování sociálně vyloučených jedinců, bezdomovců a narkomanů.“¹⁹

K dalším úkolům patří kontrola neoprávněných záborů veřejného prostranství a jeho znečišťování, kontrola dlouhodobě odstavených vozidel a dodržování obecně závazných vyhlášek města Plzně (např. volný pohyb psů, žebření...).

5.2.5 Obvodní služebna Lochotín a stanice Vinice

Do služebního obvodu této služebny a této stanice patří prakticky celá severní část města a je rozdělen na dvě samostatné části, na část Lochotín a část Vinice. V současné době zabezpečuje činnost v celém obvodu služebna Lochotín, provoz na stanici Vinice je dočasně omezen. Strážníci nejčastěji dohlížejí na dodržování veřejného pořádku v problémových lokalitách, ve kterých bydlí etnické menšiny. Jelikož je tento obvod rozlohou jedním z největších obvodů ve městě, byla zde zřízena

¹⁸ *Městská policie Plzeň* [online]. Plzeň. 2017, [cit. 2017-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii-plzen/sluzebny/stred/sluzebna-stred.aspx>>.

¹⁹ *Městská policie Plzeň* [online]. Plzeň. 2017, [cit. 2017-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii-plzen/sluzebny/stred/sluzebna-stred.aspx>>.

také cyklohlídka, která provádí kontrolu v okrajových lokalitách, jako jsou Bolevecké rybníky a zahrádkářské kolonie.

5.2.6 Obvodní služebna Slovany

Strážníci zařazení na této služebně řeší nejen dopravní přestupky (např. zákazy stání, zákazy zastavení, stání na chodníku, přestupky spáchané chodci a cyklisty), ale denně se zabývají řešením přestupků proti veřejnému pořádku, jako jsou znečišťování veřejného prostranství, rušení nočního klidu a buzení veřejného pohoršení.

Nárůst těchto přestupků je způsoben migrací lidí bez domova a jiných asociálních osob z ostatních městských obvodů.

Výkon služby je také zaměřen na kontroly heren a restaurací, kde je zjišťováno podávání alkoholických nápojů mladistvým osobám a jejich hraní na výherních automatech.

5.2.7 Obvodní služebna Doubravka

Mezi nejvíce řešená protiprávní jednání, které občané tohoto obvodu oznamují, jsou dopravní přestupky, poškozování a ničení zeleně či poškozování veřejně prospěšných zařízení. Výjimkou není ani oznamování trestných činů jako je např. poškozování cizí věci sprejerstvím.

I tato služebna disponuje cyklohlídkou, která je využívána pro kontrolní a hlídkovou činnost v oblasti zahrádek a chatových oblastí z důvodu snadnější dostupnosti.

5.2.8 Obvodní služebna Skvrňany

Z městských obvodů je tato část nejkolidnější. Strážníci zde řeší především problematiku prostituce a v návaznosti na odkládání odpadu mimo určená místa černé skládky. Výkon služby se zaměřuje také na další tři městské části - Radčice, Malesice a Křimice.

5.2.9 Obvodní služebna Bory

Na této služebně jako jediné jsou vytvořeny specializované motohlídky s celoměstskou působností.

Jedna z motohlídek zabezpečuje Pult centralizované ochrany („PCO“), na který jsou napojeny objekty veřejné a státní správy, úřady městských částí a školská zařízení. Tato motohlídka je určena jako první výjezdové vozidlo operačního oddělení, které je vysíláno k rychlým a naléhavým zásahům (např. ohrožení života a zdraví). Dále pak je určena pro pomoc všem ostatním sloužícím strážníkům, kteří si v rámci výkonu služby o poskytnutí pomoci při náročnějším či nebezpečnějším zákrocích zažádají.

Další motohlídka je určena pro pomoc seniorům v rámci Tísňové linky, kdy je signál seniorem vyslán stisknutím tlačítka na náramku. V současnosti je tato služba rozšířena na celém území města Plzně. K této motohlídce je v rámci výkonu služby přiřazen ještě jeden strážník, který v případě potřeby zajišťuje převoz osob na protialkoholní záchytnou stanici.

Každý jednotlivý strážník zařazen na této služebně je proškolen zdravotnickým minimem od pracovníků Zdravotnické záchranné služby Plzeňského kraje.

Obvodní služebna Bory disponuje také vyškolenými strážníky pro odchyt toulavých a opuštěných zvířat.

Na této služebně jsou také zařazeni strážníci se specializací pro měření nejvyšší povolené rychlosti v obci.

Na obvodní služebně Bory pracují také dva administrativní pracovníci na pozici strážník, kteří zpracovávají data z měření rychlosti, provádějí lustrace řidičů a provozovatelů motorových vozidel pro všechny hlídky Městské policie Plzeň a oznamují také řidiče do bodového systému a nově do registru přestupků na úřady s rozšířenou působností.

Strážníci z této jediné služebny plní na základě veřejnoprávní smlouvy uzavřené roku 2009 mezi statutárním městem Plzeň a městem Dobřany úkoly, které jsou přesně specifikovány v této smlouvě. Výkon této činnosti je v katastru města Dobřany formou denních i nočních dvanácti hodinových směn. Město Dobřany je povinné vydat písemné zmocnění pro každého jednotlivého strážníka, který zde vykonává činnost na základě veřejnoprávní smlouvy, jelikož bez jeho vydání nelze provádět tento výkon služby. Tímto zmocněním se musí strážník v případě požádání prokázat. Mezi hlavní úkoly výkonu služby patří zajištění veřejného pořádku, dohled nad sportovními a kulturními akcemi či dohled nad provozem na pozemních komunikacích v katastru města. „Rozvrh

*pracovní doby stanovuje Městská policie Plzeň vždy k prvnímu dni každého kalendářního měsíce a v předstihu jej zasílá na vědomí městu Dobruška.*²⁰

Do výkonu služby se započítává i doba přesunu hlídek z města Plzně do města Dobruška a zpět, i administrativní činnosti spojené s výkonem služby (např. příjem a výdej pokutových bloků, psaní úředních záznamů, příjem a výdej služební zbraně a jiné). Příjem z pokut uložených strážníky je vždy příjmem rozpočtu města Dobruška. Pro platnost veřejnoprávní smlouvy je nezbytný souhlas Krajského úřadu Plzeňského kraje.

5.3 Pořádková jednotka Městské policie Plzeň

Pořádková jednotka Městské policie Plzeň vznikla roku 2009 jako důsledek vzrůstajícího počtu násilí, agresivního chování a výtržnictví během konání sportovních a kulturních akcí ve městě. Jednotka je nasazována v situacích, kdy je možné očekávat výskyt závažného narušení veřejného pořádku, jako jsou např. fotbalová a hokejová utkání, demonstrace, zajištění Slavností svobody, koncerty, pochody různých radikálních skupin a hnutí. Jednotku je také možné využít při pátracích akcích po hledaných nebo pohřešovaných osobách, dále v případě ekologických havárií či krizových situacích, ale také při likvidačních pracích (především po povodních). Další využití této jednotky by bylo např. k zajištění okolí při úniku nebezpečné látky do ovzduší, evakuaci obyvatelstva z míst živelné pohromy a podobně.

Členové jednotky jsou označováni za „těžkooděnce“. Pořádková jednotka jako celek má svého velitele a zástupce. Jednotka se poté dělí na družstva, v jejichž čele stojí velitel družstva a jeho zástupce. Každé družstvo má cca po deseti členech. V každém družstvu je zdravotník, který je členem záchranářské organizace RESCUE a je schopen profesionálně zajistit poskytnutí první pomoci ještě před příjezdem kvalifikovaného lékaře. Zdravotník poskytuje v případě poranění pomoc nejen členům jednotky, ale také veřejnosti. V zadní části spodní části helmy má každý člen jednotky číselné označení, aby bylo zřejmé, do kterého z družstev patří a komu je podřízen.

Vlastní příprava strážníků zařazených do této jednotky je zaměřena především na zvyšování fyzické kondice, zdokonalení prvků sebeobrany, taktiku jednotlivých zákroků a střeleckou přípravu. Na základě velmi dobré spolupráce s Policií ČR

²⁰ BAXA, M. *Veřejnoprávní smlouva na výkon úkolů městské policie*. Plzeň, 2014, s. 2 - 3.

se pořádková jednotka účastní speciálních výcviků s obdobnou jednotkou Policie ČR. Účinné zabezpečení veřejného pořádku v některých konkrétních situacích totiž vyžaduje speciální vyškolení či vycvičení nad rámec běžného výcviku strážníka.

Strážníci jsou do pořádkové jednotky přijímáni na základě interního výběrového řízení. Městská policie vypíše výběrové řízení na člena pořádkové jednotky, u kterého musejí stávající členové této jednotky nejprve odsouhlasit, zda je vůbec vhodným kandidátem, a poté musí uchazeč splnit předepsané fyzické testy, které jsou přísnější než ty, které uchazeč absoluuje v případě přijetí k samotné Městské policii. Všichni strážníci zařazení do pořádkové jednotky zůstávají však i nadále sloužit na obvodních služebnách, na kterých jsou kmenově zařazení.

Členové pořádkové jednotky podstupují dvakrát ročně speciální výcvik pro zvládnání různých modelových situací ve spolupráci s Integrovaným záchranným systémem, při kterém bývají jako figuranti využíváni studenti vybraných škol.

Každý jednotlivý strážník pořádkové jednotky je vybaven ochrannými protiúderovými prostředky, jako jsou štíty, přilby, rukavice, chrániče rukou, horní části těla, rozkroku a nohou, včetně nártů a kotníků. K výbavě samozřejmě patří také teleskopický obušek, slzotvorný prostředek, hasicí sprej, pouta a služební zbraň. S veškerou výstrojí a výzbrojí váží strážník o cca dvacet kilogramů více. Velitelé družstev zpravidla navíc disponují minikamerou pro pořizování záznamů z jednotlivých zákroků nebo úkonů pro pozdější dokazování.

6 Oprávnění strážníka

Oprávnění strážníka jsou taxativně vymezena v zákoně č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Stejně tak, jako má každý jednotlivý požadavek na to, kdo se může stát strážníkem, svůj paragraf, má svůj paragraf také každé jednotlivé oprávnění.

Těmito oprávněními se strážník musí řídit při výkonu své služby. Dojde-li k porušení jakéhokoli oprávnění, hrozí strážníkovi nejen postih od zaměstnavatele, ale mohlo by se jednat současně také o trestný čin „zneužití pravomoci úřední osoby“, které je poté již předmětem šetření Policie ČR.

6.1 Oprávnění požadovat vysvětlení

Strážník může od osoby požadovat vysvětlení, aby mohlo dojít k objasnění skutečností vedoucích k odhalení přestupku, jiného správního deliktu nebo jeho pachatele.

Oprávnění požadovat vysvětlení využívá strážník v případech, kdy je v místě vzniku konkrétní situace nutné zjistit skutečný stav věci. To znamená, že konkrétní osoba podá na místě přesný popis nejen toho, co se stalo, ale také vysvětlení, jak k dané situaci došlo. Sdělené skutečnosti poté mají vliv na způsob řešení.

Pokud je osoba, po které je požadováno vysvětlení, mladší patnácti let, musí být přítomen její zákonný zástupce.

Vysvětlení může odepřít pouze osoba, která by tímto jednáním způsobila sobě nebo jiným osobám v poměru rodinném či obdobném, nebezpečí postihu za přestupek nebo trestní stíhání. Od toho, kdo má státem uloženou nebo státem uznanou povinnost mlčenlivosti, nesmí být vysvětlení požadováno (jedná se např. o velvyslance, poslance či kněze). U těchto dvou skupin má strážník povinnost tyto osoby předem poučit o možnosti vysvětlení odepřít.

Je-li osoba předvolána k podání vysvětlení a dostaví se ve stanovený termín, má nárok na náhradu nutných výdajů a ušlého výdělku. Náhradu poskytuje obec, je-li uplatněna do sedmi dnů ode dne dostavení se k podání vysvětlení.

Na náhradu nutných výdajů či ušlého výdělku ale nemá nárok osoba, která se k podání vysvětlení dostavila jen ve vlastním zájmu nebo pro své protiprávní jednání.

V případě, že se osoba bez dostatečné omluvy k podání vysvětlení nedostaví, může být předvedena. O předvedení musí strážník sepsat úřední záznam.²¹

6.2 Oprávnění vyžadovat poskytnutí údajů z informačních systémů

Obecní policie má právo vyžadovat poskytnutí údajů z informačních systémů nejen Policie ČR (např. o hledaných a pohřešovaných osobách, o odcizených motorových vozidlech, o totožnosti cizinců), ale i obecních úřadů obcí s rozšířenou působností (např. o totožnosti provozovatele motorového vozidla), obecních úřadů (např. o přihlášených psech) a ministerstva (např. o odcizených, neplatných občanských průkazech, o registru obyvatel).²²

6.3 Oprávnění požadovat prokázání totožnosti

Každý občan ČR je povinen ve věku patnácti let zažádat o vydání dokladu totožnosti a mít jej tak v držení (což ovšem neznamená mít ho vždy u sebe). Strážník v každém případě musí vědět, s kým jedná, aby nemohlo dojít k záměně identity. Při podezření, že by k této záměně mohlo dojít, nestačí pouhé ústní sdělení. Pokud u sebe člověk nemá žádný doklad prokazující, že jde skutečně o osobu, za kterou se vydává, řeší se tato situace buď předvedením osoby na Policii ČR ke ztotožnění, nebo přivoláním Policie ČR na místo.

Prokázáním totožnosti se rozumí zjištění jména, příjmení, data narození, rodného čísla a bydliště osoby.

Požadavek na prokázání totožnosti nesmí být bezdůvodný (např. se musí jednat o osobu, vůči které strážník provádí úkon, která je podezřelá ze spáchání trestného činu, která odpovídá popisu osoby hledané Policií ČR, atd.). Osoba je povinna výzvě strážníka vyhovět.²³

²¹ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 11.

²² ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 11a.

²³ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 12.

6.4 Oprávnění strážníka požadovat po osobě pomoc

Strážník při plnění konkrétního úkolu obecní policie může od každého požadovat věcnou a osobní pomoc. Ten, kdo byl o pomoc požádán, ji musí poskytnout bez zbytečného odkladu. Nemusí tak učinit pouze v případě, pokud by měl zákonem od státu uznanou povinnost mlčenlivosti nebo pokud by měl plnit jinou zákonnou povinnost. Dále jí nemusí poskytnout ani fyzická osoba, která by touto pomocí sebe nebo osobu blízkou vystavila vážnému ohrožení.²⁴

6.5 Oprávnění předvést osobu

Odmítne-li osoba prokázat svoji totožnost na základě výzvy strážníka, nebo nemůže ani po poskytnutí nezbytné součinnosti svoji totožnost prokázat, má strážník oprávnění tuto osobu předvést na Policii ČR.

Předvést je možné i osobu hledanou Policií ČR, osobu pohřešovanou, osobu hrubě narušující i přes opětovnou výzvu strážníka veřejný pořádek, život nebo zdraví.

V neposlední řadě lze předvést i osobu na žádost příslušného orgánu obce podle zvláštních předpisů. O předvedení sepíše strážník úřední záznam. V případě předání osoby Policii ČR, potvrdí policista strážníkovi převzetí osoby v úředním záznamu nebo v potvrzení o převzetí.²⁵

6.6 Oprávnění odebrat zbraň

Strážník je oprávněn se přesvědčit, že osoba, vůči které provádí zákrok nebo ji předvádí, není ozbrojená. Pokud strážník najde cokoli, co je možné považovat za zbraň (zbraní se rozumí cokoli, čím je možno učinit útok proti tělu důraznějším), má oprávnění tuto věc odebrat.

Je-li odebrána střelná zbraň podléhající registraci, je nutné ji předat nejbližšímu útvaru Policie ČR. Strážník vystaví osobě potvrzení o odebrání zbraně. Pokud

²⁴ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 12a.

²⁵ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 13.

by pominuly důvody pro odebrání zbraně, je možné osobě, které byla zbraň odebrána tuto vrátit oproti podpisu na úřadovně obecní policie a pokud se jedná o střelnou zbraň podléhající zvláštním právním předpisům na příslušném útvaru Policie ČR.²⁶

6.7 Oprávnění zakázat vstup na určená místa

Objeví-li se závažné skutečnosti ohrožující zdraví nebo život občanů (hrozí-li např. výbuch plynu v domě, povodně nebo požáry v době sucha, apod.), je strážník oprávněn zakázat vstup na nezbytně dlouhou dobu na určená místa. Na ohraničení těchto míst se zpravidla používají prostředky obecní policie (např. páska s nápisy, automobily). Každý je povinen příkazu strážníka uposlechnout.²⁷

6.8 Oprávnění otevřít byt nebo jiný uzavřený prostor

V případě, že je ohrožený život nebo zdraví osoby, nebo hrozí-li větší škoda na majetku, může strážník vstoupit jak do bytu, tak do jiného uzavřeného prostoru. Pokud nehrozí nebezpečí z prodlení je dle zákona povinen si strážník ke svému zákroku zajistit přítomnost nezúčastněné osoby. O vstupu musí být neprodleně informován uživatel bytu. Pokud tento nemůže, nebo není schopný si po ukončení byt zabezpečit, musí tak učinit strážník. O těchto úkonech je strážník povinen po skončení veškerých úkonů na místě sepsat úřední záznam.²⁸

Tohoto oprávnění využívají strážníci Městské policie Plzeň při výkonu služby například tehdy, když spolupracují s městskou charitou, která využívá jejich služeb zejména v nočních hodinách pro zajištění pomoci v rámci „Tísňové linky seniorů“. Městská charita má s každým jednotlivým seniorem, který má o tuto službu zájem, uzavřenu smlouvu, na základě které obdrží senior bezpečnostní náramek, jehož stlačením v případě nouze vyvolá hovor na tísňovou linku městské policie „156“.

Operační strážník na místo poté vyšle motohlídku, která na základě tohoto

²⁶ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 14.

²⁷ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 15.

²⁸ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 16.

oprávnění a možného ohrožení života může vstoupit do bytu. Charita a také městská policie má na základě uzavřené smlouvy s klientem k dispozici klíč od domu i od bytu.

6.9 Oprávnění odejmout věc

„Strážník je oprávněn po předchozí marné výzvě k vydání věci tuto věc odejmout, jestliže lze mít důvodně za to, že v řízení o přestupku může být vysloveno její propadnutí nebo může být zabráněna.“²⁹

Nelze ale odejmout věc, jejíž hodnota by byla v nápadném nepoměru vzhledem k povaze přestupkového jednání.

O odnětí nebo vydání věci strážník vždy sepíše úřední záznam a musí vystavit osobě, které odjímala nebo vydávala věc, potvrzení o jejím odnětí nebo vydání.

Strážník poté tuto odňatou či vydanou věc předá správnímu orgánu, který je příslušný o přestupku rozhodnout.

6.10 Oprávnění k použití technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla

„Strážník je oprávněn použít technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla,
a) které bylo ponecháno na místě, kde je zakázáno stání nebo zastavení vozidla,
b) které stojí na místě, do kterého je vjezd zakázán místní nebo přechodnou úpravou provozu na pozemních komunikacích,
c) které stojí na chodníku, kde to není povoleno, nebo
d) je-li vozidlem proveden neoprávněný zábor veřejného prostranství
a jeho řidič není na místě přítomen.“³⁰

Tento technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla lze umístit pouze v případě, pokud je zajištěna možnost jeho odstranění bez zbytečného odkladu.

²⁹ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 17.

³⁰ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 17a.

Dále se tento technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla musí neprodleně odstranit, pokud je vzniklý přestupek projednán v blokovém řízení, nebo je zjištěna totožnost osoby, která toto vozidlo ponechala na místě přestupku.

Nelze ho však použít, pokud vozidlo tvoří překážku v provozu na pozemních komunikacích, nebo pokud se jedná např. o vozidlo, které je viditelně označeno jako vozidlo ozbrojených sil, ozbrojených bezpečnostních sborů, záchranné zdravotnické služby, nebo vozidlo hasičů.

Odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla se provádí na náklady osoby, která vozidlo na místě ponechala a pokud není zjištěna, tak na náklady provozovatele.

Pokud do lhůty třiceti dnů nikdo nepožádá o odstranění technického prostředku k zabránění odjezdu vozidla, je vlastník komunikace oprávněn po dohodě s obecní policií toto vozidlo nechat na náklady provozovatele odstranit.

6.11 Oprávnění k odvozu osoby do zdravotnického zařízení

Tohoto oprávnění využívají strážníci také v případech zabezpečení převozu osob do zdravotnického zařízení nebo do protialkoholní záchytné stanice i mimo území obce, která obecní policii zřídila nebo i ta, která je smluvní stranou veřejnoprávní smlouvy. Strážník svá oprávnění a povinnosti může plnit pouze v rámci zákona a v nezbytném rozsahu pouze pro zajištění této přepravy.³¹

6.12 Oprávnění ke vstupu do živnostenských provozoven, heren a kasín

„Strážník je při plnění úkolu obecní policie oprávněn vstupovat v živnostenské provozovně, v herně, kasinu a dalších prostorách, kde jsou provozovány hazardní hry, v prodejní nebo provozní době do všech prostor určených pro zákazníky.“³²

³¹ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 17b.

³² ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 17c.

Toto oprávnění je možné realizovat, pokud je to nezbytné k zajištění veřejného pořádku, nebo kdyby měl strážník důvodně za to, že v těchto prostorách se osobám mladším osmnácti let prodává např. alkohol, tabákové výrobky, tabákové potřeby, elektronické cigarety nebo náhradní náplně do nich.

Dále je strážník oprávněn v rámci úkolů obecní policie do těchto prostor vstupovat i po skončení prodejní nebo provozní doby, pokud by měl podezření, že se zde osoby mladší osmnácti let účastní hazardních her.

Každý je povinen strážníkovi umožnit vstup do těchto míst, ale zároveň tím není dotčena úprava zákona o vstupu do obydlí, jiného prostoru nebo na pozemek.

Pokud by tak strážníkovi v rámci plnění úkolů obecní policie nebyl vstup do těchto prostor umožněn, je oprávněn si zjednat vstup v případě nutnosti i za použití síly.

6.13 Oprávnění použití donucovacích prostředků

Nedílnou součástí oprávnění strážníků obecní policie je i použití donucovacích prostředků. Donucovacími prostředky obecní policie jsou:

- a) *„hmaty, chvaty, údery a kopy,*
- b) *slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek,*
- c) *obušek a jiný úderný prostředek,*
- d) *pouta,*
- e) *úder služební zbraní,*
- f) *hrozba namířenou střelnou zbraní,*
- g) *varovný výstřel ze služební zbraně,*
- h) *technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla.*³³

Při použití donucovacích prostředků je nutné dbát na přiměřenost zákroku vůči osobě, proti které je veden. Donucovací prostředky strážník použije při své vlastní ochraně, ochraně jiného člověka, majetku nebo veřejného pořádku. Před použitím donucovacích prostředků je strážník povinen vyzvat osobu, proti které zakročuje, slovy „jménem zákona, zanechte svého protiprávního jednání“ s tím, co bude následovat,

³³ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 18.

pokud tak neučiní. Strážník sám rozhoduje o tom, který donucovací prostředek použije.³⁴

6.13.1 Oprávnění použití pout

„Strážník je oprávněn použít pouta

- a) při omezení osobní svobody osoby podle § 76 odst. 2 trestního řádu,*
- b) při předvedení osoby podle tohoto nebo zvláštního zákona, která klade odpor, nebo*
- c) proti osobě, která fyzicky napadá jinou osobu nebo strážníka, ohrožuje vlastní život, poškozujíc cizí majetek nebo se pokusí o útěk při zákroku strážníka.“³⁵*

Pokud je potřeba (do doby, než je osoba předána např. Policii ČR) může strážník omezit volný pohyb osoby připoutáním k vhodnému předmětu. Doba připoutání ale nesmí být delší než dvě hodiny. Toto lze využít pouze v případě, že osoba, proti které byl zákrok směřován, fyzicky napadá strážníka nebo jinou osobu, ohrožuje svůj život, poškozujíc majetek a nebo se pokusí o útěk.

6.13.2 Oprávnění použití psa

Pes obecní policie je jedním z donucovacích prostředků. Strážník jej může použít jako jediný donucovací prostředek nebo jako další doplňující donucovací prostředek. Strážník zařazen jako psovod specialista musí složit zkoušku z odborné způsobilosti psovoda, kterou skládá pouze jednou. Služební pes obecní policie skládá zkoušky z odborné způsobilosti každé dva roky. Po úspěšném složení zkoušky psem, obdrží psovod osvědčení od policejního prezidia Policie ČR. Tato zkouška je v odbornosti hlídkové služby. To znamená, že služební pes obecní policie může být využíván pouze na hlídkovou činnost. Na rozdíl od psa Policie ČR, který navíc může být uveden na stopu pachatele nebo na vyhledávání nástražného výbušného zařízení.³⁶

³⁴ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 18.

³⁵ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 18a.

³⁶ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 19.

„Zkouška služebního psa se rozděluje na dvě části:

Cviky poslušnosti: přivolání za pochodu k noze, ovladatelnost na vodítku, aport volný, vysílání psa za pochodu do 30 kroků, štěkání na povel, odložení vleže, skok přes 1 m překážku (tam i zpět), překonání nízké kladiny, prolézání můstků (tunelu), klid při střelbě.

Cviky obrany: průzkum terénu 60 x 30 metrů, označení ukryté osoby, prohlídka osoby, doprovod osoby, průzkum objektu, likvidace výtržností, obrana psovoda při nečekaném napadení, strážní služba za pohybu v noci, hladké zadržení v noci do 30 m, zákrok a likvidace výtržností v místnosti, zadržení s protiútokem.“³⁷

6.13.3 Oprávnění použití služební zbraně

Služební zbraň je strážník oprávněn použít v případě nutné obrany, krajní nouze, nebo k zamezení útěku nebezpečného pachatele. Obrana musí být přiměřená povaze útoku.³⁸

Nutnou obranou je takové jednání, kterým je odvrácen přímo hrozící nebo trvající útok chráněný trestním zákonem. Nutná obrana se netýká jen vlastní osoby, ale lze ji uplatnit i na jiného člověka, který je v ohrožení. Pokud v okamžiku použití nutné obrany již útok nehrozí, ani netrvá, nejedná se v tomto případě o nutnou obranu, ale o trestně postižitelné jednání.³⁹

Krajní nouze je taková situace, která představuje přímé ohrožení. Dané nebezpečí musí hrozit bezprostředně. Jednání v krajní nouzi je směřováno proti třetí osobě. O krajní nouzi se nejedná v případě, kdy bylo možno hrozící nebezpečí odvrátit jinak nebo pokud by byl následek stejně závažný nebo ještě závažnější než ten, který hrozil.⁴⁰

Rozdíl je patrný na následujícím příkladu: Na bankovního úředníka míří zloděj střelnou zbraní a požaduje vydání hotovosti. Úředník stojí před rozhodnutím, zda peníze vydat nebo použít vlastní ukrytou střelnou zbraň. Pokud by použil zbraň, jednalo

³⁷ *Městská policie Plzeň* [online]. Plzeň. 2017, [cit. 2017-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii-plzen/sluzebny/stred/sluzebna-stred.aspx>>.

³⁸ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 20.

³⁹ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, § 29.

⁴⁰ ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, § 28.

by se o nutnou obranu, jelikož odvrací přímo hrozící nebo trvající útok na svoji osobu (jednání směřující přímo proti útočníkovi). V případě vydání peněz by úředník jednal v úmyslu odvrátit bezprostřední nebezpečí a jednalo by se tak o krajní nouzi, jelikož vydal svěřené peníze a poškodil tak třetí osobu (banku).

Nebezpečný pachatel není v zákoně o obecní policii ani v jiném právním předpisu definován, ačkoliv je používán.

„Za nebezpečného pachatele lze považovat:

- a) pachatele zvláště závažného zločinu,*
- b) ozbrojeného pachatele,*
- c) vězně na útěku,*
- d) osobu, kterou tak označí Policie ČR,*
- e) osobu, kterou si tak strážník sám označí.“⁴¹*

6.13.4 Povinnosti strážníka po použití donucovacích prostředků, psa a služební zbraně

Pokud dojde při použití donucovacích prostředků, psa nebo služební zbraně ke zranění osoby, je strážník povinen této osobě poskytnout po ukončení zákroku první pomoc a zajistit lékařské ošetření. O každém použití donucovacích prostředků je strážník povinen bez zbytečného odkladu vyrozumět osobu, která řídí obecní policii (to se děje nejčastěji pomocí operačního oddělení) a sepsat úřední záznam. Nedisponuje-li obecní policie operačním oddělením, vyrozumí strážník přímo velitele obecní policie nebo strážníka pověřeného vedením obecní policie.⁴²

„Při zákroku proti zjevně těhotné ženě, osobě zjevně vysokého věku, osobě se zjevnou tělesnou vadou nebo chorobou nebo osobě zjevně mladší 15 let nesmí strážník použít údery a kopy, slzotvorný, elektrický nebo jiný obdobně dočasně zneschopňující prostředek, obušek a jiný úderný prostředek, psa, úderu služební zbraní, hrozby namířenou služební zbraní, varovného výstřelu ze služební zbraně a služební zbraně, vyjma případů, kdy útok těchto osob bezprostředně ohrožuje život a zdraví

⁴¹ VODIČKOVÁ, J. *Soubor otázek ke zkoušce strážníka*. Příbram, 2014, s. 67- 68.

⁴² ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 21.

*strážníka nebo jiných osob nebo hrozí větší škoda na majetku a nelze-li nebezpečí odvrátit jinak.*⁴³

V případě, že při použití donucovacích prostředků dojde k usmrcení osoby, musí ten, kdo řídí obecní policii, vyrozumět nejbližší útvar Policie ČR. Povinnost vyrozumět tento útvar má také při každém použití služební zbraně.⁴⁴

⁴³ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 22.

⁴⁴ ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 6. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, § 23.

EMPIRICKÁ ČÁST

7 Situační příklady

První situační příklad je zaměřen na popis jednání hlídky obecní policie, kdy po zastavení motorového vozidla bylo u řidiče zjištěno požití alkoholu před jízdou.

Ve druhém situačním příkladu se zabývám spoluprací s Policií ČR při převozu a při předvedení hledané osoby na obvodní oddělení v daném okrsku.

Třetí situační příklad popisuje měření rychlosti a projetí světelné křižovatky na červený signál „STŮJ“. U řidiče motorového vozidla bylo také zjištěno, že nevlastní a nikdy nevlastnil řidičský průkaz.

7.1 Situační příklad číslo 1

Motorizovaná dvoučlenná hlídka obecní policie prováděla hlídkovou činnost, když si povšimla u před nimi jedoucího osobního motorového vozidla, že mu nesvítilo levé zadní brzdové světlo. Jelikož se jednalo o přestupkové jednání v rozporu se zákonem o silničním provozu č. 361/2000 Sb., ve znění pozdějších předpisů, řidič služebního vozidla obecní policie se rozhodl toto motorové vozidlo zastavit za pomoci rozsvíceného majáku a červeně blikajícího nápisu „STOP“.

Strážníci využívají tohoto oprávnění plynoucího z § 79, odst. 1, písm. c), bod 2 a odst. 2, zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů.

Oba strážníci vystoupili ze služebního vozidla, kdy jeden v rámci bezpečnosti šel k zastavenému vozidlu zprava a druhý zleva od řidiče, aby s ním mohl zahájit služební úkon. Strážník vyzval řidiče na základě svého oprávnění k prokázání totožnosti dle § 12, odst. 2, písm. a), b) a c), zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, k předložení občanského průkazu, a dle § 6, odst. 8, zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů, k předložení dokladů potřebných k řízení motorového vozidla (řidičský průkaz a osvědčení o registraci motorového vozidla, tzv. „malý technický průkaz“). Dále byl řidič hlídkou vyzván k podání vysvětlení dle § 11, odst. 1, písm. a), zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, a zároveň poučen dle § 11, odst. 6, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, o možnosti toto vysvětlení odepřít dle § 11, odst. 4 a 5, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii,

ve znění pozdějších předpisů. Řidič doklady předložil a uvedl, že světla, které mu nesvítí, si před jízdou nevyšiml.

Při jednání s hlídkou byl řidič vozidla velice nervózní a z jeho dechu byl cítit zápach po alkoholu. Strážník tak pojal podezření, že řidič může být pod vlivem alkoholu. Proto byl řidič vyzván k provedení orientační dechové zkoušky na základě § 5, odst. 1, písm. f), zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů. Řidič se orientační dechové zkoušce podrobil. Tato zkouška byla pozitivní s výsledkem nad 1 promile. Hlídka tedy pojala podezření, že by se mohlo jednat o spáchání trestného činu, a proto si mobilním telefonem na tísňové lince „158“ zažádala o příjezd hlídky Policie ČR, v jejíž působnosti se nacházelo místo zastavení osobního motorového vozidla.

Při čekání na příjezd hlídky Policie ČR byla po pěti minutách od okamžiku telefonátu na tísňovou linku provedena druhá orientační dechová zkouška, která ukázala, že hodnota alkoholu dále rostla.

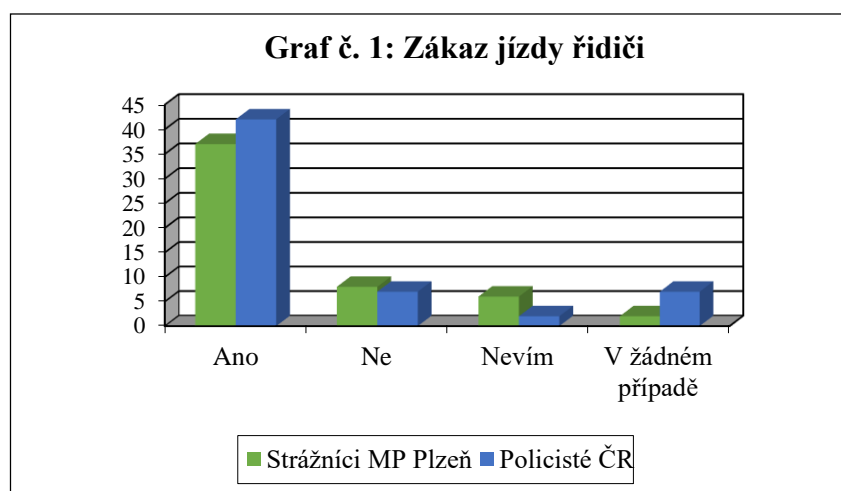
Po příjezdu hlídky Policie ČR na místo byla tato obeznámena hlídkou obecní policie o skutečném stavu věci na místě s tím, že musí veškeré informace a vše zjištěné z místa události předat k dořešení Policii ČR, včetně nefunkčního levého zadního brzdového světla. Policista řidiči vyslovil dle § 118a, odst. 1, písm. d), zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů, zákaz v pokračování další jízdy. Řidič byl poté hlídkou Policie ČR odvezen s jeho souhlasem na odebrání biologického materiálu do smluvního lékařského zařízení, a poté k dalším úkonům Policie ČR (např. podání vysvětlení, sdělení obvinění), které následují ovšem až po vystřízlivění.

Obecní policie nemá pravomoc zakázat řidiči, jenž požil alkohol, další jízdu. Také nemá nasmlouváno zdravotnické zařízení k odebrání biologického materiálu a rovněž není oprávněna, protože není orgánem činným v trestním řízení, celou věc dořešit. Proto z těchto důvodů musí být na místo přivolána vždy hlídka Policie ČR.

Názory strážníků a policistů na tuto problematiku jsem v dotazníku zjišťoval otázkami číslo 1 a 2.

Tabulka č. 1: Zákaz jízdy řidiči

Odpovědi	Strážníci MP Plzeň	Policisté ČR
Ano	37	42
Ne	8	7
Nevím	6	2
V žádném případě	2	7

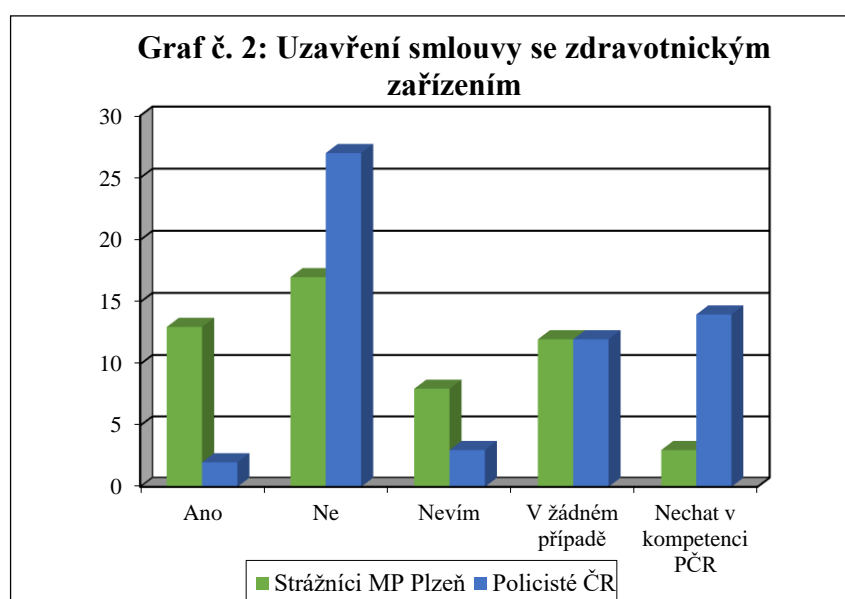

Otázkou číslo jedna jsem zjišťoval, zda by strážníci uvítali rozšíření svých oprávnění o zakázání jízdy řidiči pod vlivem alkoholu, jiných omamných či psychotropních látek, a také to, zda by toto uvítali i samotní policisté ČR. Nejčastěji odpovídali strážníci i policisté kladně. Z celkového počtu respondentů uvedlo 37 (70%) strážníků možnost ano, z řad policistů to bylo respondentů 42 (72%). Možnost ne zvolilo 8 (15%) strážníků a také 7 (12%) policistů. Šest (11%) strážníků a také 2 (3%) policisté si zvolili odpověď nevím. V žádném případě uvedli 2 (4%) strážníci a 7 (12%) policistů.

Z výše uvedeného vyplývá, že jak strážníci, tak i policisté, by souhlasili s rozšířením oprávnění strážníka o zakázání jízdy řidiči pod vlivem alkoholu, jiných omamných či psychotropních látek.

Tabulka č. 2: Uzavření smlouvy se zdravotnickým zařízením

Odpovědi	Strážníci MP Plzeň	Policisté ČR
Ano	13	2
Ne	17	27
Nevím	8	3
V žádném případě	12	12
Raději bych toto nechal v kompetenci Policie ČR	3	14

Druhou otázkou jsem chtěl zjistit, zda by strážníci i policisté souhlasili s tím, aby statutární město Plzeň uzavřelo smlouvu se zdravotnickým zařízením, kde by Městská policie Plzeň mohla po zjištění alkoholu nad 1 promile, jiných omamných či psychotropních látek, u řidiče nechat odebrat biologický materiál. Z celkového počtu dotázaných strážníků odpovědělo 17 (32%), že ne. U policistů uvedlo tuto odpověď 27 (47%) respondentů. Kladnou odpověď zvolilo 13 (25%) strážníků a 2 (3%) policisté. Osm (15%) strážníků a 3 (5%) policisté nevěděli. Odpověď v žádném případě uvedl stejný počet strážníků i policistů, a to 12 (23% strážníků, policistů 21%). V kompetenci Policie ČR by toto nechali 3 (6%) strážníci a 14 (24%) policistů.

O uzavření smlouvy mezi městem Plzeň a zdravotnickým zařízením není v řadách strážníků ani policistů velký zájem.

Dle mých zkušeností z praxe bych s uzavřením této smlouvy mezi statutárním městem Plzeň a zdravotnickým zařízením souhlasil, jelikož Městská policie Plzeň řeší velké množství přestupkových jednání i trestných činů, kdy jsou řidiči pod vlivem alkoholu.

7.2 Situační příklad číslo 2

Z důvodu mimořádného úkolu zaměřeného na zmapování lidí bez domova v dané lokalitě, prováděla motorizovaná dvoučlenná hlídka obecní policie kontrolní činnost. Díky dobré místní znalosti jela hlídka na předem vytipované místo, o kterém věděla, že tam tyto osoby přebývají.

Na daném místě se nacházela jedna osoba mužského pohlaví. Měla zde postavený stan a okolo byl nepořádek v podobě nashromážděných věcí a odpadu. Jednalo se tak o přestupkové jednání dle § 47, odst. 1, písm. e), zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a proto jeden ze strážníků využil svého oprávnění a muže vyzval k prokázání totožnosti dle § 12, odst. 2, písm. a), b) a c), zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Dále byl muž hlídkou vyzván k podání vysvětlení dle § 11, odst. 1, písm. a), zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, a zároveň poučen dle § 11, odst. 6, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, o možnosti toto vysvětlení odepřít dle § 11, odst. 4 a 5, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii ve znění pozdějších předpisů.

Muž svoji totožnost prokázal platným občanským průkazem a k nepořádku uvedl, že ho způsobil on. Strážník se rozhodl muže prověřit, zda není veden v evidencích Policie ČR.

Z tohoto důvodu se hlídka telefonicky spojila na tísňovou linku „156“ a požádala operačního strážníka obecní policie o prověření osoby na operačním oddělení Policie ČR, zda tato není v jejich evidencích. Bylo zjištěno, že tato osoba je v požadavcích. Z důvodu vytíženosti hlídek Policie ČR byl operační strážník obecní policie požádán operačním důstojníkem Policie ČR o součinnost hlídky obecní policie při převozu této osoby na obvodní oddělení Policie ČR v daném okrsku.

Tuto situaci mohou strážníci řešit dvěma způsoby. První je v rámci součinnosti s Policií ČR dle § 1, odst. 3, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění

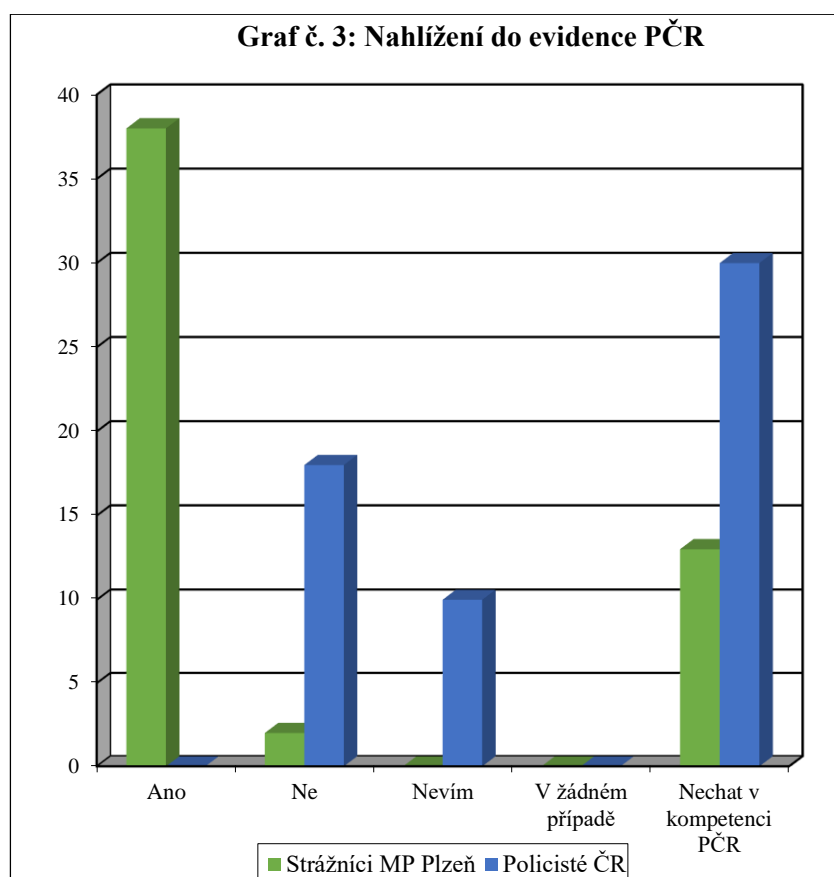
pozdějších předpisů, ale zde musí osoba s převozem souhlasit a není možnost použití dalších zákonných oprávnění, jako je např. přesvědčení se, zda osoba u sebe nemá zbraň. Druhým způsobem je využití zákonného oprávnění dle § 13, odst. 2, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, kdy se strážník před předvedením této osoby o tomto přesvědčit může. V tomto případě se ale jednalo o součinnost s Policií ČR, dle § 1, odst. 3, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, proto zde nebylo možno využít oprávnění dle § 14, odst. 1, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů. Jelikož osoba byla v požadavcích Policie ČR, bylo v této konkrétní situaci na základě žádosti operačního důstojníka Policie ČR a po dohodě s operačním oddělením obecní policie hlídkou rozhodnuto, že osobu pouze převezme dle § 1, odst. 3, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, na příslušné obvodní oddělení Policie ČR. Po převozu si osobu na tomto oddělení převzal policista k dalším úkonům. Hlídka obecní policie na obvodním oddělení Policie ČR s osobou blokově dořešila její přestupkové jednání dle § 47, odst. 1, písm. e), zákona č. 200/1990 Sb., o přestupcích, ve znění pozdějších předpisů, a poté se vrátila na základnu sepsat o převozu úřední záznam.

Obecní policie nemá pravomoc nahlížet do evidence osob v požadavcích Policie ČR a rovněž není oprávněna při součinnosti s Policií ČR dle § 1, odst. 3, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, při převozu osoby se přesvědčit, zda tato u sebe nemá zbraň, jako je to možné u využití oprávnění dle § 14, odst. 1, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, při předvedení osoby na Policii ČR.

Na názory strážníků a policistů na tuto problematiku jsem se dotazoval otázkami číslo 3 a 4.

Tabulka č. 3: Nahlížení do evidence Policie ČR (požadavky)

Odpovědi	Strážníci MP Plzeň	Policisté ČR
Ano	38	0
Ne	2	18
Nevím	0	10
V žádném případě	0	0
Raději bych toto nechal v kompetenci Policie ČR	13	30

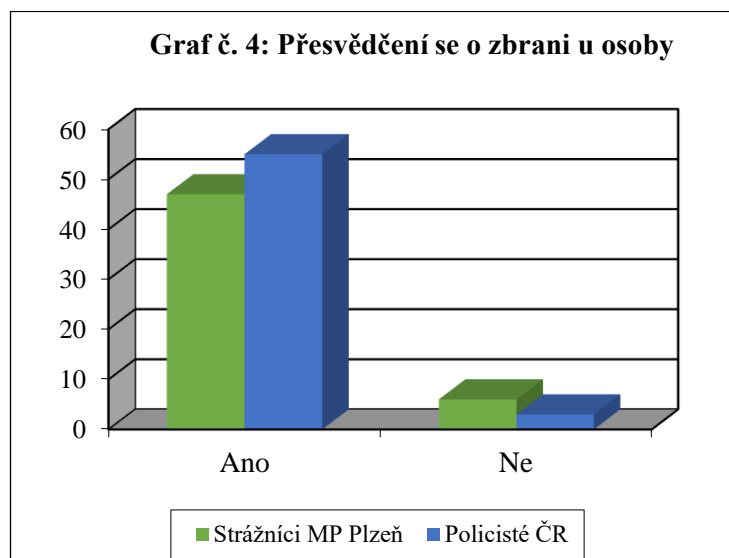

Třetí otázkou jsem zjišťoval, zda by strážníci chtěli, aby jejich operační strážníci měli oprávnění nahlížet do evidence osob v požadavcích Policie ČR a zároveň zda by s tímto souhlasili i policisté. Nejčastěji strážníci uváděli, že by tuto možnost uvítali, 38 (72%) z nich odpovědělo ano. Ovšem u policistů byly odpovědi na tuto otázku zcela odlišné. Z celkového počtu respondentů neodpověděl ano žádný (0%) z nich. Možnost nechat toto v kompetenci Policie ČR zvolilo 30 (52%) policistů a 13 (26%) strážníků. Negativní odpověď uvedlo 18 (31%) policistů a 2 (4%) strážníci. Možnost výběru v žádném případě, si nikdo z dotázaných nezvolil (0%). Poslední možnost nevím, si nezvolil žádný (0%) strážník, z policistů si tento výběr zvolilo 10 (17%) dotázaných.

Strážníci by tedy uvítali rozšíření oprávnění operačního strážníka obecní policie o nahlížení do evidence osob v požadavcích, ale policisté nikoli.

Tabulka č. 4: Přesvědčení se, zda u sebe osoba nemá zbraň

Odpovědi	Strážníci MP Plzeň	Policisté ČR
Ano	47	55
Ne	6	3

Otázkou číslo čtyři jsem se ptal, zda by strážníci chtěli rozšířit své oprávnění přesvědčit se při součinnosti s Policií ČR dle § 1, odst. 3, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, při převozu o tom, že osoba u sebe nemá zbraň, jako ho mají u oprávnění předvést osobu (tzv. bezpečnostní prohlídka dle § 14, odst. 1, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů). Zároveň jsem se dotazoval policistů, zda by souhlasili s rozšířením tohoto konkrétního oprávnění u strážníků. Z dotázaných strážníků 47 (89%) odpovědělo, že ano, policistů takto odpovědělo 55 (95%). Možnost ne zvolilo 6 (11%) strážníků a 3 (5%) policisté.

Téměř všichni dotázaní se shodli na tom, že by se strážníkům jejich oprávnění při součinnosti s Policií ČR při převozu osoby rozšířit mohlo.

7.3 Situační příklad číslo 3

Dvoučlennou hlídkou Městské policie Plzeň bylo služebním vozidlem na měření rychlosti prováděno měření rychlosti v rámci zvýšení bezpečnosti provozu na pozemních komunikacích v katastru města Plzně, kdy bylo projíždějícímu motorovému vozidlu naměřeno překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci a to 69 km.hod⁻¹. na úseku, kde je povoleno jet maximální rychlostí 50 km.hod⁻¹. Řidič vozidla porušil ustanovení § 18, odst. 4, zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů, a naplnil tak skutkovou podstatu přestupku dle § 125c, odst. 1, písm. f), bod 4, zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů. Hlídka se proto za tímto motorovým vozidlem rozjela a řidič služebního vozidla se rozhodl vozidlo zastavit za pomoci rozsvíceného majáku a červeně blikajícího nápisu „STOP“.

Strážníci využívají tohoto oprávnění plynoucího z § 79, odst. 1, písm. c), bod 2 a odst. 2, zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů.

Řidič motorového vozidla na tento příkaz k zastavení nereagoval, naopak přidal na rychlosti a snažil se hlídce ujet. Při tomto ohrozil další účastníky silničního provozu tím, že projel světelnou křižovatkou na červený signál „STŮJ“, čímž naplnil skutkovou podstatu přestupku dle § 125c, odst. 1, písm. f), bod 5, zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů. Jelikož při tomto manévru téměř došlo k dopravní nehodě, řidič sám za touto světelnou křižovatkou zastavil. Hlídka vozidlo dojela.

Po dojetí vozidla oba strážníci vystoupili ze služebního vozidla, kdy jeden v rámci bezpečnosti šel k zastavenému vozidlu zprava a druhý zleva od řidiče, aby s ním mohl zahájit služební úkon. Strážník vyzval řidiče na základě svého oprávnění k prokázání totožnosti dle § 12, odst. 2, písm. a), b) a c), zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, k předložení občanského průkazu, a dle § 6, odst. 8, zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů, k předložení dokladů potřebných k řízení motorového vozidla (řidičský průkaz a osvědčení o registraci motorového vozidla, tzv. „malý technický průkaz“). Dále byl řidič hlídkou vyzván k podání vysvětlení dle § 11, odst. 1, písm. a), zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, a zároveň poučen dle § 11, odst. 6, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů, o možnosti toto vysvětlení odepřít dle § 11, odst. 4 a 5, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů.

Řidič předložil pouze doklad totožnosti a osvědčení o registraci motorového vozidla. Dále hlídce uvedl, že řidičský průkaz nemá, jelikož ho nikdy nevládnul. K projetí křižovatky na červený signál „STŮJ“ uvedl, že chtěl hlídce ujet. Z tohoto důvodu se hlídka telefonicky spojila na tísňovou linku „158“, kde operačnímu důstojníkovi sdělila podrobnosti o vzniklé události a požádala o vyslání hlídky Policie ČR na místo. Zároveň o této situaci informovala pomocí radiostanice i operační oddělení MP Plzeň.

Obecní policie není oprávněna řešit blokově na místě průjezd křižovatkou na červený signál „STŮJ“. Také nemůže na místě dořešit řidiče motorového vozidla, který řídí bez řidičského oprávnění, ani vyslovit řidiči zákaz další jízdy.

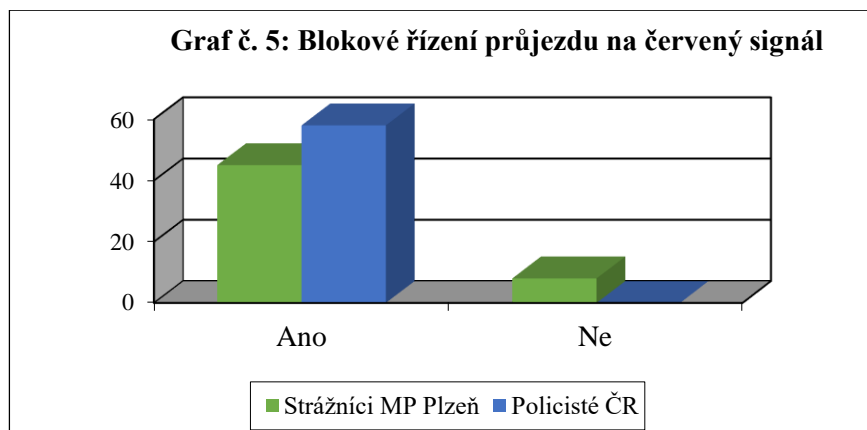
Jelikož na místě hlídka mohla dořešit v blokovém řízení pouze přestupkové jednání spočívající v překročení nejvyšší povolené rychlosti v obci, rozhodla se v rámci ucelení všechna tři jednání předat k dořešení správnímu orgánu Magistrátu města Plzně - odboru dopravních přestupků.

V kompetenci Policie ČR je vyslovení zákazu další jízdy řidiči motorového vozidla dle § 118a, odst. 1, písm. g), zákona č. 361/2000 Sb., o silničním provozu, ve znění pozdějších předpisů.

Názory strážníků a policistů na tuto problematiku jsem v dotazníku zjišťoval otázkami číslo 5 a 6.

**Tabulka č. 5: Blokové řízení průjezdu křižovatky
na červený signál „STŮJ“**

Odpovědi	Strážníci MP Plzeň	Policisté ČR
Ano	45	58
Ne	8	0

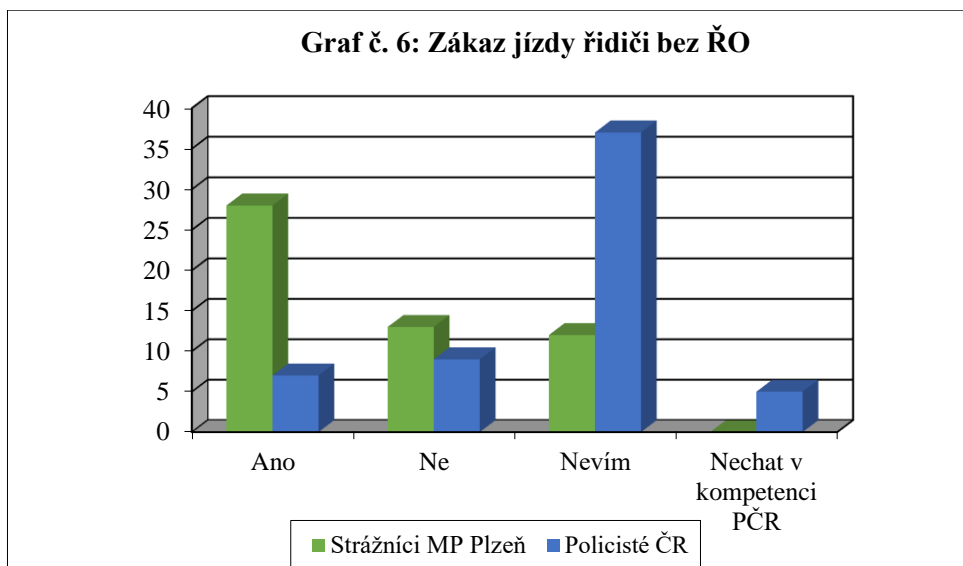

V otázce číslo pět mě zajímalo, jestli by strážníci uvítali mít opět možnost řešit průjezd světelné křižovatky na červený signál „STŮJ“ a tím vyřešit tento přestupek blokově na místě (bez předání správním orgánu). Z celkového počtu dotázaných strážníků odpovědělo 45 (85%) ano a 8 (15%) strážníků ne. Z dotázaných policistů by všech 58 (100%) souhlasilo s tím, aby se možnost řešení tohoto přestupku strážníkům navrátila.

Z řad policistů je na rozdíl od strážníků více těch, kteří by s navrácením tohoto oprávnění strážníkům souhlasili.

Tabulka č. 6: Zákaz jízdy řidiči bez řidičského oprávnění

Odpovědi	Strážníci MP Plzeň	Policisté ČR
Ano	28	7
Ne	13	9
Nevím	12	37
Raději bych toto nechal v kompetenci Policie ČR	0	5

V poslední otázce jsem zjišťoval názor strážníků a policistů na možné rozšíření oprávnění strážníka o zakázání jízdy řidiči bez řidičského oprávnění. U strážníků bylo 28 (53%) odpovědí kladných, 13 (25%) záporných a 12 (23%) strážníků neví. Možnost raději bych toto nechal v kompetenci Policie ČR, nezvolili strážníci ani jednou (0%). Z dotázaných policistů vyjádřilo svůj nesouhlas 9 (16%) respondentů, souhlas 7 (12%) a možnost, raději bych toto nechal v kompetenci Policie ČR, zvolilo 5 (9%) policistů. Odpověď nevím uvedlo 37 (64%) policistů.

Zatímco by strážníci měli o rozšíření tohoto oprávnění zájem, policisté v převážné většině nevěděli.

Závěr

Otázky týkající se oprávnění strážníků obecních policií a policistů ČR jsou stále diskutovanějším tématem. Lidé se stávají méně tolerantními a s tím souvisí i vzestup kriminality. Tato témata se jistě do budoucna stanou ještě daleko více diskutabilními v důsledku uprchlické krize.

Jak ukázal i samotný průzkum, stáli by strážníci o rozšíření některých svých oprávnění z důvodu větší bezpečnosti v katastru jejich obce. Jedná se např. o zakázání jízdy řidiči pod vlivem alkoholu, jiných omamných či psychotropních látek, o rozšíření svého oprávnění přesvědčit se při součinnosti s Policií ČR při převozu o tom, že osoba u sebe nemá zbraň, o opětovnou možnost řešit průjezd světelné křižovatky na červený signál „STŮJ“ a tím vyřešit tento přestupek blokově na místě a také o to, aby měli operační strážníci obecních policií oprávnění nahlížet do evidence osob v požadavcích Policie ČR.

Na druhé straně by i policisté ČR uvítali rozšíření některých oprávnění a pravomocí strážníků obecních policií, jako je např. zakázání jízdy řidiči pod vlivem alkoholu, jiných omamných či psychotropních látek, přesvědčit se při součinnosti s Policií ČR při převozu o tom, že osoba u sebe nemá zbraň a mít opět možnost řešit průjezd světelné křižovatky na červený signál „STŮJ“ a tím vyřešit tento přestupek blokově na místě (bez předání přestupku správnímu orgánu). Dle mého názoru totiž sami policisté mají vzhledem k narůstající drobné kriminalitě a chování lidí vůči sobě navzájem mnoho práce. Toto vidím i z letité praxe strážníka Městské policie Plzeň.

Lidé by měli mít větší respekt nejen ke strážníkům obecních policií, ale také k policistům ČR. V souvislosti s tím by mohlo dojít k rozšíření některých oprávnění strážníků, aby mohla být přestupková jednání řešena pružněji a rovnou na místě, čímž by se respekt vůči strážníkům určitě zvýšil a současně s tím by už nebyly správní orgány a Policie ČR tak zahlceny řešením přestupků, které by tak mohli strážníci obecních policií řešit v blokovém řízení. Proto jsem se snažil ve své práci přiblížit nejen stěžejní oprávnění strážníků, ale také za pomoci rozboru modelových situací popsat samotný výkon jejich služby.

Seznam použitých zdrojů

Literární zdroje

1. DLOUHÝ, M. *Století četnické kriminalistiky*. 1. vyd. Cheb: Svět křídel, 2014. 335 s. ISBN 978-80-87567-42-5.
2. MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny obecních policíí I*. 1. vyd. Praha: Police History, 2004. 216 s. ISBN 80-86477-26-6.
3. MACEK, P., UHLÍŘ, L. *Dějiny policie a četnictva I. Habsburská monarchie (1526 - 1918)* 1. vyd. Praha: Themis 1997. 178 s. ISBN 80-85821-52-4.
4. VODIČKOVÁ, J. *Soubor otázek ke zkoušce strážníka*. Příbram: aktualizované vydání leden 2014. Polis vzdělávací institut. 403 s.
5. KRAUSOVÁ, D., BERÁNEK, P. *Almanach Městské policie Plzeň [interní dokumentace]*. Plzeň: 2012. Městská policie Plzeň.
6. BAXA, M. *Veřejnoprávní smlouva na výkon úkolů městské policie*, Plzeň: 2014. 6 s.

Legislativní zdroje

1. ČESKO. Zákon č. 553 ze dne 06. prosince 1991, o obecní policii, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1991, částka 104, s. 2736 - 2742.
2. ČESKO. Zákon č. 328 ze dne 30. listopadu 1999, o občanských průkazech, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1999, částka 107, s. 7450 - 7457.
3. ČESKO. Zákon č. 361 ze dne 14. září 2000, o provozu na pozemních komunikacích a změnách některých zákonů, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2000, částka 98, s. 4570 - 4616.
4. ČESKO. Zákon č. 40 ze dne 8. ledna 2009, trestní zákoník, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 2009, částka 11, s. 354 - 464.
5. ČESKO. Zákon č. 200 ze dne 17. května 1990, o přestupcích, ve znění pozdějších novel a předpisů. In *Sbírka zákonů, Česká republika*. 1990, částka 35, s. 810 - 826.

Elektronické zdroje

1. MĚSTSKÁ POLICIE PLZEŇ. Informační systém MP. In *Centrální portál. Informační systémy* [online]. Plzeň: 2017 [cit. 2017-02-02]. Dostupné z WWW: <<http://www.mpplzen.cz/o-mestske-policii-plzen/sluzebny/stred/sluzebna-stred.aspx>>.

Seznam zkratek

ČR - Česká republika

ISMP - Informační systém města Plzně

MP Manager - Informační systém Městské policie Plzeň

MP Plzeň - Městská policie Plzeň

PAZS - Protialkoholní záchytná stanice

PCO - Pult centralizované ochrany

PČR - Policie České republiky

Policie ČR - Policie České republiky

Policista ČR - Policista České republiky

ŘO - Řidičské oprávnění

TPZOV - Technický prostředek k zabránění odjezdu vozidla

Seznam tabulek a grafů

Tabulka č. 1: Zákaz jízdy řidiči

Tabulka č. 2: Uzavření smlouvy se zdravotnickým zařízením

Tabulka č. 3: Nahlížení do evidence Policie ČR (požadavky)

Tabulka č. 4: Přesvědčení se, zda u sebe osoba nemá zbraň

Tabulka č. 5: Blokové řízení průjezdu křižovatky na červený signál „STŮJ“

Tabulka č. 6: Zákaz jízdy řidiči bez řidičského oprávnění

Graf č. 1: Zákaz jízdy řidiči

Graf č. 2: Uzavření smlouvy se zdravotnickým zařízením

Graf č. 3: Nahlížení do evidence PČR

Graf č. 4: Přesvědčení se o zbrani u osoby

Graf č. 5: Blokové řízení průjezdu na červený signál

Graf č. 6: Zákaz jízdy řidiči bez ŘO

PŘÍLOHOVÁ ČÁST

Přílohy

Příloha I. - Dotazník pro strážníky MP Plzeň

Příloha II. - Dotazník pro policisty ČR

DOTAZNÍK PRO STRÁŽNÍKY MP PLZEŇ

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
jsem studentem 3. ročníku Vysoké školy evropských a regionálních studií, z. ú. v Českých Budějovicích, obor Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě. V rámci doplnění empirické části mé bakalářské práce provádím průzkum, který se týká tématu aspektů na oprávnění strážníka obecní policie.

Dovoluji si Vás požádat o pomoc při vyplnění dotazníku a získání tak cenných informací. Zároveň Vám děkuji za čas věnovaný vyplnění.

Dotazník je anonymní a veškeré údaje použiji pouze pro účel této bakalářské práce.

Děkuji.

S pozdravem

Josef Brada, DiS.

Pokyny pro vyplnění:

Zakroužkujte prosím odpověď, která Vám nejvíce vyhovuje. Otázky jsou pouze uzavřeného typu, což znamená, že vybíráte vždy jen jednu z nabízených možností.

- 1) Uvítal(a) byste rozšíření svých oprávnění o zakázání jízdy řidiči pod vlivem alkoholu, jiných omamných či psychotropních látek?
 - a) ano
 - b) ne
 - c) nevím
 - d) v žádném případě

- 2) Město Plzeň, v jejímž katastru působíte jako Městská policie, nemá uzavřenu smlouvu se zdravotnickým zařízením, kde by bylo možné po zjištění alkoholu nad 1 promile, jiných omamných či psychotropních látek, u řidiče nechat odebrat biologický materiál. Souhlasil(a) byste s uzavřením této smlouvy, pokud by její uzavření bylo možné?
 - a) ano
 - b) ne
 - c) nevím
 - d) v žádném případě
 - e) raději bych toto nechal v kompetenci Policie ČR

- 3) Strážníci nemají oprávnění nahlížet do evidence osob v požadavcích Policie ČR. Chtěl(a) byste, aby možnost nahlížení do této evidence měli operační strážníci?
 - a) ano
 - b) ne
 - c) nevím
 - d) v žádném případě
 - e) raději bych toto nechal v kompetenci Policie ČR

- 4) Jako strážníci máte oprávnění se při předvedení osoby přesvědčit, zda tato u sebe nemá zbraň. Chtěl(a) byste toto oprávnění rozšířit také na převoz osoby dle § 1, odst. 3, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů?
 - a) ano
 - b) ne

- 5) Máte oprávnění řešit průjezd světelné křižovatky na červený signál „STŮJ“ pouze předáním správnímu orgánu. Uvítal(a) byste mít možnost vyřešit tento přestupek na místě blokově?
- a) ano
 - b) ne
- 6) Uvítal(a) byste rozšíření svých oprávnění o zakázání jízdy řidiči bez řidičského oprávnění?
- a) ano
 - b) ne
 - c) nevím
 - d) raději bych toto nechal v kompetenci Policie ČR

DOTAZNÍK PRO POLICISTY ČR

Vážené kolegyně, vážení kolegové,
jsem studentem 3. ročníku Vysoké školy evropských a regionálních studií, z. ú. v Českých Budějovicích, obor Bezpečnostně právní činnost ve veřejné správě. V rámci doplnění empirické části mé bakalářské práce provádím průzkum, který se týká tématu aspektů na oprávnění strážníka obecní policie.

Dovoluji si Vás požádat o pomoc při vyplnění dotazníku a získání tak cenných informací. Zároveň Vám děkuji za čas věnovaný vyplnění.

Dotazník je anonymní a veškeré údaje použiji pouze pro účel této bakalářské práce.

Děkuji.

S pozdravem

Josef Brada, DiS.

Pokyny pro vyplnění:

Zakroužkujte prosím odpověď, která Vám nejvíce vyhovuje. Otázky jsou pouze uzavřeného typu, což znamená, že vybíráte vždy jen jednu z nabízených možností.

- 1) Uvítal(a) byste rozšíření oprávnění strážníků obecní policie o zakázání jízdy řidiči pod vlivem alkoholu, jiných omamných či psychotropních látek?
 - a) ano
 - b) ne
 - c) nevím
 - d) v žádném případě

- 2) Město Plzeň nemá uzavřenu smlouvu se zdravotnickým zařízením, kde by Městská policie Plzeň mohla po zjištění alkoholu nad 1 promile, jiných omamných či psychotropních látek, u řidiče nechat odebrat biologický materiál. Souhlasil(a) byste s uzavřením této smlouvy, pokud by její uzavření bylo možné?
 - a) ano
 - b) ne
 - c) nevím
 - d) v žádném případě
 - e) raději bych toto nechal v kompetenci Policie ČR

- 3) Strážníci nemají oprávnění nahlížet do evidence osob v požadavcích Policie ČR. Chtěl(a) byste, aby možnost nahlížení do této evidence měli operační strážníci obecní policie?
 - a) ano
 - b) ne
 - c) nevím
 - d) v žádném případě
 - e) raději bych toto nechal v kompetenci Policie ČR

- 4) Strážníci mají oprávnění se při předvedení osoby přesvědčit, zda tato u sebe nemá zbraň. Chtěl(a) byste, aby se toto oprávnění strážníkům rozšířilo také na převoz osoby dle § 1, odst. 3, zákona č. 553/1991 Sb., o obecní policii, ve znění pozdějších předpisů?
 - a) ano
 - b) ne

- 5) V současné době dochází ke stále častějšímu průjezdu světelných křižovatek na červený signál „STŮJ“. Jelikož možnost řešit tento přestupek v blokovém řízení byla strážníkům odebrána, souhlasil(a) byste, aby se řešení tohoto přestupku v blokovém řízení strážníkům navrátilo?
- a) ano
 - b) ne
- 6) Uvítal(a) byste rozšíření oprávnění strážníků obecní policie o zakázání jízdy řidiči bez řidičského oprávnění?
- a) ano
 - b) ne
 - c) nevím
 - d) raději bych toto nechal v kompetenci Policie ČR